ธนาคารแห่งประเทศไทย

15 สิงหาคม 2562

เรียน ผู้จัดการ

สถาบันการเงินทุกแห่ง

ที่ ธปท.ฝตท.(01) ว.1182/2562 เรื่อง การประเมินความพร้อมการรับมือภัยคุกคามไซเบอร์

ปัจจุบันสถาบันการเงินใช้เทคโนโลยีและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนธุรกิจ ทำให้เผชิญกับความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threats) มากขึ้น สถาบันการเงินจึงควรมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เข้มงวด รัดกุม และเพียงพอตามระดับความเสี่ยงที่สถาบันการเงินมี เพื่อให้มีความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ ทั้งการวางกรอบการกำกับดูแล การบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งด้านบุคลากร กระบวนการ และเครื่องมือหรือเทคโนโลยี เพื่อลดผลกระทบต่อลูกค้า สถาบันการเงิน และต่อระบบการเงินโดยรวม

ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้กำหนดกรอบการประเมินความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามไซเบอร์ (Cyber Resilience Assessment Framework) เพื่อให้สถาบันการเงินใช้สำหรับประเมินระดับความเสี่ยงตั้งต้นด้านไซเบอร์ (Cyber Inherent Risk Assessment) และแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงทางไซเบอร์และมาตรการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่พึงมี (Maturity Level) ด้วยตนเอง เพื่อยกระดับความพร้อมในการรับมือภัยไซเบอร์ดังกล่าวให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่สถาบันการเงินมี (Risk-based) โดยกรอบการประเมินฯ มีสาระสำคัญดังนี้

1. **การประเมินระดับความเสี่ยงตั้งต้นด้านไซเบอร์ (Cyber Inherent Risk Assessment)** สถาบันการเงินประเมินโอกาสที่จะเผชิญและผลกระทบจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ โดยพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ 5 ด้าน คือ 1) ประเภท ขอบเขตและปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงลักษณะการติดต่อสื่อสารหรือการเชื่อมต่อของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งภายในและกับภายนอกองค์กร 2) ความหลากหลายของช่องทางการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ 3) รูปแบบ ปริมาณและความซับซ้อนของผลิตภัณฑ์/บริการ จำนวนลูกค้าและปริมาณการใช้งาน 4) ขนาดและลักษณะเฉพาะขององค์กร เช่น จำนวนสาขาหรือบริษัทในเครือที่อยู่ต่างประเทศ การใช้บริการ IT outsourcing และ 5) ประวัติการถูกภัยคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งเป็นปัจจัยที่บ่งชี้ถึงการตกเป็นเป้าหมายในการถูกโจมตี ผลการประเมินระดับความเสี่ยงไซเบอร์จากปัจจัยทั้ง 5 ด้าน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ **ต่ำ ปานกลาง** หรือ **สูง** เพื่อกำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงทางไซเบอร์ให้สอดคล้องกัน

2. **แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงทางไซเบอร์และมาตรการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่พึงมี (Maturity Level)** เป็นการประเมินการบริหารจัดการและการควบคุมความเสี่ยงภัยทางไซเบอร์ว่าอยู่ในระดับที่สอดรับกับความเสี่ยงที่มีหรือไม่ หรือมี Gap ในเรื่องใดบ้าง โดยประเมินใน 6 ด้าน คือ 1) กรอบการกำกับดูแล (Governance) 2) การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) 3) การป้องกัน (Protection) 4) การเฝ้าระวังและตรวจจับ (Detection) 5) การตอบสนองต่อเหตุการณ์และการกู้คืน (Response and Recovery) และ 6) การบริหารความเสี่ยงด้านภัยคุกคามไซเบอร์ที่เกิดจากหน่วยงานภายนอก (Third party risk management) โดยระดับความพร้อมในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยคุกคามไซเบอร์ (Maturity) แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ Baseline Intermediate และ Advanced สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงไซเบอร์ที่สถาบันการเงินมี ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	การบริหารจัดการความเสี่ยงทางไซเบอร์
ต่ำ	สง. ควรปฏิบัติได้ตามมาตรการที่ ธปท. กำหนดสำหรับระดับ Baseline Maturity
ปานกลาง	สง. ควรปฏิบัติได้ตามมาตรการที่ ธปท. กำหนดสำหรับระดับ Baseline และ Intermediate Maturity
สูง	สง. ควรปฏิบัติได้ตามมาตรการที่ ธปท. กำหนดสำหรับระดับ Baseline Intermediate และ Advanced Maturity

ทั้งนี้ ขอให้สถาบันการเงินประเมินความพร้อมในการรับมือภัยไซเบอร์ตามแนวทางดังกล่าวอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งและเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งกระทบต่อความเสี่ยงจากภัยคุกคามไซเบอร์ที่สถาบันการเงินเผชิญ โดยขอให้หน่วยงานบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risk Management) หน่วยงานกำกับการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ (Compliance) และหน่วยงานตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ของสถาบันการเงินมีส่วนร่วมกำกับดูแลให้สถาบันการเงินทำการประเมินตามกรอบการประเมินความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Resilience Assessment Framework) พร้อมทั้งส่งผลประเมินดังกล่าวมายัง ฝ่ายกำกับและตรวจสอบความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน เป็นประจำทุกปี ภายใน 30 วันนับจากวันที่ 31 ธันวาคมของปีที่ประเมิน และเมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยร้องขอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจาตุรงค์ จันทรังษ์)
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายกำกับสถาบันการเงิน
ผู้ว่าการแทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย กรอบการประเมินความพร้อมด้าน Cyber Resilience

ฝ่ายกำกับและตรวจสอบความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
สายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน
โทรศัพท์ 0 2283 5827, 0 2283 6576
E-Mail ITSupervision@bot.or.th

หมายเหตุ [ ] ธนาคารจะจัดให้มีการประชุมชี้แจง ในวันที่ ..... ณ .....

[X] ไม่มีการประชุมชี้แจง

ธนาคารแห่งประเทศไทย

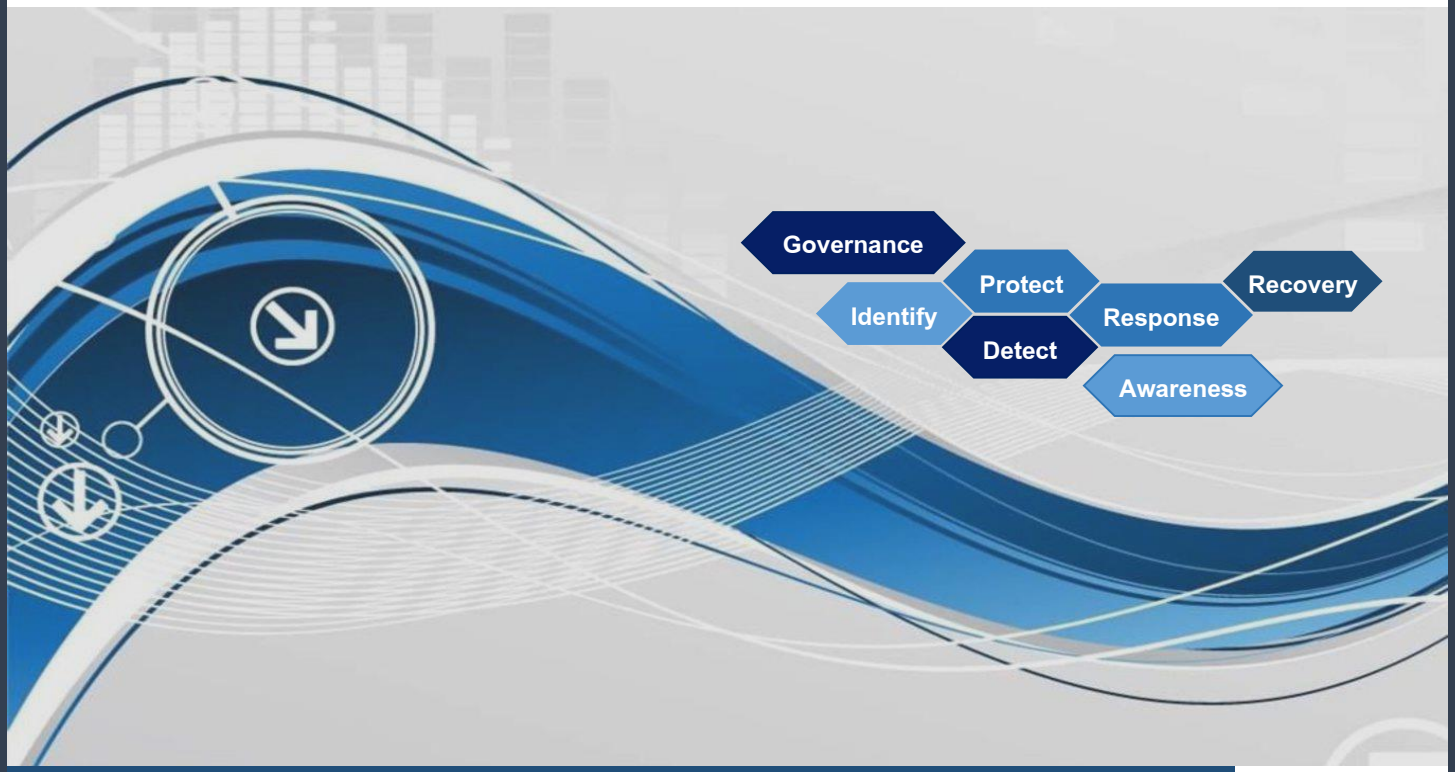

กรอบการประเมินความพร้อมด้าน Cyber Resilience

ภายใต้หลักเกณฑ์การกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Risk Management) ของสถาบันการเงิน

ฝ่ายกำกับและตรวจสอบความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
สายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน

สารบัญ

กรอบการประเมินความพร้อมด้าน Cyber Resilience

ปัจจุบันสถาบันการเงินใช้เทคโนโลยีและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนธุรกิจ ทำให้เผชิญกับความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threats) มากขึ้น สถาบันการเงินจึงควรมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เข้มงวด รัดกุม และเพียงพอตามระดับความเสี่ยงที่สถาบันการเงินมี เพื่อให้มีความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ ทั้งการวางกรอบการกำกับดูแล การบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งด้านบุคลากร กระบวนการ และเครื่องมือหรือเทคโนโลยี เพื่อลดผลกระทบต่อลูกค้า สถาบันการเงิน และต่อระบบโดยรวม

ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้กำหนดกรอบการประเมินความพร้อมด้าน Cyber Resilience โดยอ้างอิงตามประกาศ ธปท. เรื่องหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Risk Management) ของสถาบันการเงิน เพื่อให้สถาบันการเงิน (สง.)[1] ใช้เป็นแนวทางอ้างอิงในการประเมินระดับความเสี่ยงตั้งต้นด้านไซเบอร์ (Cyber Inherent Risk Assessment) และกำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์และมาตรการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่พึงมี (Maturity Level) ให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงตั้งต้นของตนเองโดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1: <u>การประเมินระดับความเสี่ยงตั้งต้นด้านไซเบอร์ (Cyber Inherent Risk Assessment)</u>

เพื่อให้ สง. ทราบถึงประเภทและระดับความเสี่ยงของตนเอง (risk profile) โดยพิจารณาจากปัจจัยความเสี่ยงพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ 5 ด้านคือ

1. **เทคโนโลยีและการเชื่อมต่อ** เป็นปัจจัยเสี่ยงที่พิจารณาถึงประเภท ขอบเขต ขนาด และปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในประเภทต่าง ๆ รวมถึงลักษณะการติดต่อสื่อสารหรือการเชื่อมต่อของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อสะท้อนถึงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งหมดของ สง. เช่น จำนวนการเชื่อมต่อแบบ Unsecured Protocol การใช้อุปกรณ์ที่กำลังจะหมดอายุการใช้งาน (End-of-Life) หรือสิ้นสุดการให้บริการ (End-of-Support) การใช้ Open Source Software หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ เป็นต้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงตั้งต้นด้านไซเบอร์จากช่องโหว่ของเทคโนโลยีใหม่ที่ยังไม่เคยตรวจพบ เทคโนโลยีเก่าที่ล้าสมัย การเชื่อมต่อที่ไม่ปลอดภัย การทุจริตจากบุคคลภายนอก หรือการบริหารจัดการด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ข้อมูล และระบบงานไม่ทั่วถึงและรัดกุม
2. **ช่องทางการให้บริการ** เป็นปัจจัยเสี่ยงที่พิจารณาถึงประเภทและลักษณะของช่องทางการให้บริการผลิตภัณฑ์และการทำธุรกรรมทางการเงินของ สง. ที่มีการเชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายภายนอก โดยเฉพาะเครือข่าย Internet เช่น Internet Banking, Mobile Banking หรือ Website ของ สง. เป็นต้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านไซเบอร์ในรูปแบบและระดับความรุนแรงที่แตกต่างกันไปตามช่องทาง อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ใช้สำหรับช่องทางการให้บริการแต่ละช่องทาง
3. **ลักษณะผลิตภัณฑ์และการให้บริการ** เป็นปัจจัยเสี่ยงที่พิจารณาขอบเขตและปริมาณการให้บริการผลิตภัณฑ์ทางการเงิน ที่ต้องพึ่งพาระบบเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก สง. ในการให้บริการ เช่น ผลิตภัณฑ์บัตร ธุรกรรมการโอนเงินแบบ Real Time Online เป็นต้น รวมถึงการให้บริการด้านเทคโนโลยีแก่องค์กรอื่นภายนอก สง.

[1] สถาบันการเงิน (สง.) ในกรอบการบริหารจัดการด้าน Cyber Resilience ฉบับนี้ หมายถึง ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ ซึ่งรวมถึงบริษัทหรือกลุ่มบริษัทด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ สง. จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแทนหน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ สง. เอง และให้รวมถึงผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยอนุโลมด้วย

ซึ่งลักษณะเฉพาะของผลิตภัณฑ์ทางการเงินแต่ละผลิตภัณฑ์ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านไซเบอร์ในรูปแบบที่แตกต่างกันไป ซึ่งรวมถึงการทำ Social Engineering เพื่อขโมยข้อมูลทางการเงินของลูกค้าผู้ใช้บริการด้วย

4. ลักษณะเฉพาะขององค์กร เป็นปัจจัยเสี่ยงที่พิจารณาจากประเภท ที่ตั้ง และลักษณะเฉพาะในการดำเนินงานของ สง. ซึ่งก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านไซเบอร์จากปัจจัยแวดล้อมที่แตกต่างกัน เช่น สภาพทางภูมิศาสตร์การเมือง การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น ซึ่งรวมถึงการจ้างบริษัทผู้ให้บริการภายนอกรับผิดชอบดำเนินงานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแทน สง. ซึ่งอาจทำให้ สง. ตกเป็นเป้าหมายในการถูกโจมตีทางไซเบอร์จากคุณภาพของบุคลากรภายนอก สภาพสังคม ความขัดแย้ง และวัฒนธรรมองค์กรที่แตกต่างกันได้

5. ประวัติการถูกคุกคามทางไซเบอร์ เป็นปัจจัยเสี่ยงที่พิจารณาจากประเภท และปริมาณที่ สง. ตกเป็นเป้าของการโจมตีทางไซเบอร์ในอดีต เช่น Phishing, Malware, Social Engineering หรือ DDoS เป็นต้น

ทั้งนี้ ระดับความเสี่ยงตั้งต้นของ สง. แต่ละแห่ง จะถูกแบ่งออกเป็น 3 ระดับตามลักษณะของปัจจัยเสี่ยงทั้ง 5 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

ระดับความเสี่ยงตั้งต้น	ลักษณะของสถาบันการเงิน
ต่ำ	สง. มีกลยุทธ์การทำธุรกิจบนพื้นฐานของ Traditional Banking โดยมีผลิตภัณฑ์และการให้บริการธุรกรรมทางการเงินที่ไม่หลากหลาย และส่วนใหญ่ทำผ่านช่องทางเครือข่ายที่เป็นระบบปิด มีผลิตภัณฑ์และการให้บริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์หรือ Internet ในวงจำกัด และไม่เคยตกเป็นเป้าโจมตีทางไซเบอร์อย่างรุนแรงในอดีต
ปานกลาง	สง. มีกลยุทธ์การทำธุรกิจที่เน้น Electronic Banking ควบคู่ไปกับ Traditional Banking โดยมีผลิตภัณฑ์และการให้บริการทางการเงินที่หลากหลาย มีเครือข่ายที่เชื่อมโยงกับบุคคลภายนอกทั้ง สง. ผู้ให้บริการระบบการชำระเงิน คู่ค้า หรือผู้ให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอื่น ๆ ผ่านเครือข่ายที่เป็นระบบปิดและ Internet มากทั้งภายในและภายนอกประเทศ เริ่มมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น Cloud Computing มาใช้ มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจากผู้ให้บริการภายนอกจำนวนมาก และที่ผ่านมาเคยมีเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์เกิดขึ้นอยู่เป็นระยะ ๆ
สูง	สง. มีกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจทาง Electronic Banking ในเชิงรุก และครบวงจร เริ่มนำเทคโนโลยีใหม่ที่มีความซับซ้อนและหลากหลายมาใช้ในการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการให้บริการทางการเงินมากขึ้น มีการดำเนินธุรกิจที่ครอบคลุมในหลายประเทศ มีการใช้และให้บริการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกับบุคคลภายนอก สง. จำนวนมาก และมีแนวโน้มที่จะตกเป็นเป้าหมายของการถูกคุกคามทางไซเบอร์เพิ่มและรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ 2: แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์และมาตรการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่พึงมี (Maturity Level)

การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์และมาตรการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่พึงมีของ สง. ควรอ้างอิงตามระดับความเสี่ยงตั้งต้นของตนเอง เช่น สง. ที่มีความเสี่ยงตั้งต้นอยู่ในระดับสูง ควรมีแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เข้มงวด มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยตรง และมีเครื่องมือที่ใช้ในการระบุ ประเมิน ติดตาม ลด ควบคุม และรายงานงานความเสี่ยงได้อย่างรวดเร็ว ทันกาล และเป็นอัตโนมัติ เป็นต้น ส่วน สง. ที่มีระดับความเสี่ยงปานกลางหรือต่ำ อาจมีแนวทางบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีความเข้มงวดลดหลั่นกันไปตามความเหมาะสม ดังนี้

ระดับความเสี่ยงตั้งต้น	มาตรการควบคุมที่พึงมี (Maturity Level)
ต่ำ	สง. ควรปฏิบัติได้ตามมาตรการที่กำหนดไว้สำหรับ Maturity Level ระดับ Baseline ที่ ธปท. กำหนดทุกข้อ
ปานกลาง	สง. ควรปฏิบัติได้ตามมาตรการที่กำหนดไว้สำหรับ Maturity Level ระดับ Baseline และระดับ Intermediate ที่ ธปท. กำหนดทุกข้อ

ระดับความเสี่ยงตั้งต้น	มาตรการควบคุมที่พึงมี (Maturity Level)
สูง	สง. ควรปฏิบัติได้ตามมาตรการที่กำหนดไว้สำหรับ Maturity Level ระดับ Baseline ระดับ Intermediate และระดับ Advanced ที่ ธปท. กำหนดทุกข้อ

ทั้งนี้ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์และมาตรการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่พึงมีของแต่ละ Maturity Level คือ Baseline, Intermediate และ Advanced จะครอบคลุมการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์ของ สง. ใน 6 ด้านหลัก เพื่อให้มั่นใจได้ว่า สง. ทุกแห่งมีกระบวนการหรือมาตรการควบคุมดูแลความเสี่ยงด้านไซเบอร์ได้เหมาะสมกับขนาดและความซับซ้อนของธุรกิจ โครงสร้างพื้นฐาน ลักษณะการดำเนินงาน และปัจจัยเสี่ยงของตนเอง ดังนี้

1. ธรรมาภิบาล (Governance) เป็นแนวทางการกำกับดูแลด้าน Cyber Resilience ของคณะกรรมการ สง. คณะกรรมการชุดที่เกี่ยวข้อง และผู้บริหารระดับสูงของ สง. การกำหนดกลยุทธ์และนโยบายด้าน Cyber Resilience การบริหารจัดการความเสี่ยง การตรวจสอบภายใน และการจัดสรรและพัฒนาบุคลากร เพื่อให้ สง. มีกรอบและแนวทางที่ใช้ในการกำกับดูแล และบริหารจัดการความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กรที่สอดคล้องและมีมาตรฐานเดียวกันสำหรับทุกๆ หน่วยธุรกิจ

2. การระบุความเสี่ยง (Identification) เป็นแนวทางที่ใช้ในการกำหนดขอบเขตและวิธีการในการประเมินความเสี่ยงด้านไซเบอร์ การบริหารจัดการทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งรวมถึงการเพิ่ม ลด โยกย้าย และการตั้งค่าอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ข้อมูล และระบบงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ สง. ทราบ และสามารถระบุทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยง และสามารถบริหารจัดการเพื่อควบคุมและลดความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมและทันการณ์

3. การป้องกันความเสี่ยง (Protection) เป็นแนวทางการควบคุมและป้องกันความเสี่ยงของโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยครอบคลุมระบบเครือข่าย อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ข้อมูล และระบบงาน เช่น การตั้งค่าระบบงาน การเข้าถึงระบบงานและการจัดการสิทธิ์ การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล การพัฒนาระบบงานที่มีความมั่นคงปลอดภัย การบริหารจัดการ Patch เพื่อให้ สง. มีกระบวนการ เครื่องมือ และวิธีการควบคุมหรือลดผลกระทบด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับความซับซ้อนในการดำเนินงานของตนเอง

4. การตรวจจับความเสี่ยง (Detection) เป็นแนวทางในการค้นหา ทดสอบ และบริหารจัดการช่องโหว่ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ สง. สามารถตรวจจับ วิเคราะห์ ติดตาม และแจ้งเตือนเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ให้แก่หน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบรับทราบและกำหนดแนวทางในการดำเนินการแก้ไขในเบื้องต้นได้อย่างทันกาล

5. การรับมือและฟื้นฟูความเสียหาย (Response and Recovery) เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการรับมือเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ เช่น การจัดทำและทดสอบแผนฉุกเฉิน การสืบสวนและวิเคราะห์สาเหตุการแก้ปัญหา และจัดทำรายงานเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ สง. และผู้บริหารระดับสูง เป็นต้น เพื่อให้ สง. สามารถตอบสนองและรับมือกับความเสี่ยงได้อย่างทันการณ์ รวมถึงมีมาตรการในการฟื้นฟูความเสียหายและป้องกันไม่ให้มีผลกระทบต่อการดำเนินงานและการให้บริการของ สง. อย่างมีนัยสำคัญ

6. การบริหารจัดการความเสี่ยงจากบุคคลภายนอก (Third Party Risk Management) เป็นแนวทางในการบริหารจัดการบุคคลภายนอก การทำสัญญาจ้าง การประเมินความเหมาะสม การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน และการสอบทานผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ให้บริการภายนอกสามารถปฏิบัติงานให้ สง. ได้ตามเป้าหมายและเงื่อนไขที่กำหนด โดยไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านไซเบอร์จนส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานและการให้บริการของ สง. อย่างมีนัยสำคัญ

ส่วนที่ 1: การประเมินระดับความเสี่ยงตั้งต้นด้านไซเบอร์ (Cyber Inherent Risk Assessment)

ความเสี่ยงตั้งต้นด้านไซเบอร์เป็นความเสี่ยงด้านไซเบอร์ที่ สง. เผชิญจากการดำเนินงานของ สง. โดยประเมินระดับความเสี่ยงจากปัจจัย 5 ด้าน คือ เทคโนโลยีและการเชื่อมต่อ ช่องทางการให้บริการ ลักษณะผลิตภัณฑ์และการให้บริการ ลักษณะเฉพาะขององค์กร และประวัติการถูกคุกคามจากภัยไซเบอร์ในอดีต และแบ่งผลการประเมินเป็น 3 ระดับ คือ ต่ำ ปานกลาง และสูง มีรายละเอียดการประเมิน ดังนี้

1. เทคโนโลยีและการเชื่อมต่อ

ปัจจัย	ระดับความเสี่ยง			ผลการประเมิน	การพิจารณา / เหตุผลประกอบ
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
1.1 จำนวน Internet Service Provider (ISP) ที่เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายของธนาคาร	น้อยกว่า 2 ราย	2 ราย	มากกว่า 2 ราย		- การพิจารณา นับจำนวนผู้ให้บริการ ISP ในปัจจุบันที่ DC/DR จาก Network Diagram ทั้งนี้ ไม่รวมผู้ให้บริการประเภท Non-Public Network เช่น Leased Line, MPLS และ Dark Fiber เป็นต้น
1.2 จำนวน Public IP Address ของ สง. ที่เชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ซึ่งรวมถึง Public IP ที่เชื่อมต่อระหว่างสาขาและระบบเครือข่ายหลักของ สง.)	น้อยกว่า 10 IP Addresses	10-300 IP Addresses	มากกว่า 300 IP Addresses		- การพิจารณา นับจำนวน IP Address
1.3 จำนวนเครื่อง Server ที่ให้บริการแบบ Unsecured Protocol เช่น FTP, Telnet, HTTP ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	น้อยกว่า 2 เครื่อง/VMs	2-3 เครื่อง/VMs	มากกว่า 3 เครื่อง/VMs		- การพิจารณา นับจำนวนเครื่องหรือจำนวน VM ของ Internet Facing Server ในปัจจุบันที่ DC/DR ที่เปิด Unsecured Protocol/ Service ได้แก่ FTP, Telnet, HTTP
1.4 จำนวน Public IP Addresses ของ สง. ที่ให้บริการแบบ Unsecured Protocol เช่น FTP, Telnet, HTTP ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	น้อยกว่า 2 IP Addresses	2-10 IP Addresses	มากกว่า 10 IP Addresses		
1.5 ลักษณะระบบเครือข่ายไร้สายของ สง. ในการให้บริการแก่ผู้ใช้ภายใน สง. และบุคคลภายนอก	แยกระบบเครือข่ายออกจากกันทาง	แยกระบบเครือข่ายออกจากกันทาง	ใช้ระบบเครือข่ายร่วมกันทั้งผู้ใช้ภายใน สง. และบุคคลภายนอก		

ปัจจัย	ระดับความเสี่ยง			ผลการประเมิน	การพิจารณา / เหตุผลประกอบ
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
	Physical (เช่น แยก Access Point, ISP)	Logical (เช่น แยก VLAN)			
1.6 จำนวนอุปกรณ์ส่วนตัวของพนักงานหรือของ สง. ที่ลงทะเบียนและสามารถเชื่อมต่อเข้าถึงเครือข่ายภายในหรือระบบงานภายในได้โดยผ่านมาจากเครือข่ายภายนอก	น้อยกว่า 100 เครื่อง	100-2,000 เครื่อง	มากกว่า 2,000 เครื่อง		- การพิจารณา นับจำนวนคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นของส่วนตัวของพนักงาน หรือของ สง. ที่สามารถเชื่อมต่อกับเครือข่ายภายใน สง. โดยเชื่อมต่อเข้ามาจากเครือข่ายภายนอก (ไม่นับการเชื่อมต่อผ่านเครือข่ายไร้สาย WiFi ที่ สง. ให้บริการ ซึ่งจะถูกนับในข้อ 1.8) - เหตุผล การอนุญาตให้นำอุปกรณ์ส่วนตัวมาใช้จะเพิ่มโอกาสที่ข้อมูลจะรั่วไหลหรือมี Malware กระจายเข้าเครือข่ายได้มากขึ้น
1.7 จากข้อ 1.6 ลักษณะการให้บริการที่สามารถเชื่อมต่อเข้าถึงเครือข่ายภายในหรือระบบงานภายในของ สง. ได้	ไม่มี	เข้าถึงระบบงานทั่วไปหรือเพื่อใช้งาน Internet	เข้าถึงระบบงานสำคัญ		- การพิจารณา นับจำนวนระบบงานสำคัญ (ตาม BIA หรือหลักเกณฑ์ที่เทียบเท่า ที่สูงสุด 2 ระดับแรก)
1.8 ลักษณะการเข้าถึงเครือข่าย/ระบบงานของ สง.	เฉพาะเครื่องของ สง. สามารถเข้าถึงได้จากเครือข่ายมีสายเท่านั้น	เครื่องของ สง. และเครื่องที่ลงทะเบียนสามารถเข้าถึงได้จากเครือข่ายมีสายและไร้สาย (WiFi)	เครื่องที่ไม่ได้ลงทะเบียนสามารถเข้าถึงได้จาก Internet		- การพิจารณา เช่น การใช้ Email App โดยใช้User/Password โดยไม่ต้องนำเครื่องมาลงทะเบียน หรือการเข้าถึง Email ผ่าน OWA หรือการเข้าถึง Cloud Email หรือการเข้าถึงระบบงานผ่าน F5 Web Portal และรวมถึงการเชื่อมต่อผ่านเครือข่ายไร้สาย WiFi ที่ สง. ให้บริการ
1.9 จากข้อ 1.8 ลักษณะการให้บริการที่สามารถเชื่อมต่อกับเครือข่าย/ระบบงานของ สง. ได้	ไม่มี	สามารถเข้าถึงได้เฉพาะระบบงานทั่วไปหรือเพื่อใช้งาน Internet	สามารถเข้าถึงระบบงานสำคัญ		- การพิจารณา นับจำนวนระบบงานสำคัญ (ตาม BIA หรือหลักเกณฑ์ที่เทียบเท่า ที่สูงสุด 2 ระดับแรก)
1.10 จำนวนองค์กรภายนอกที่มีการเชื่อมต่อกับเครือข่ายของ สง.	น้อยกว่า 10 แห่ง	10-30 แห่ง	มากกว่า 30 แห่ง		
1.11 จำนวนบริษัทในเครือในประเทศที่มีการเชื่อมต่อกับเครือข่ายของ สง.	น้อยกว่า 2 แห่ง	2-7 แห่ง	มากกว่า 7 แห่ง		

ปัจจัย	ระดับความเสี่ยง			ผลการประเมิน	การพิจารณา / เหตุผลประกอบ
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
1.12 จากข้อ 1.10 และ 1.11 ลักษณะการเชื่อมต่อเครือข่ายกับองค์กรภายนอก และบริษัทในเครือในประเทศ	Private Link เช่น Leased Line MPLS และมี VPN	Private Link เช่น Leased Line MPLS ที่ไม่มีการเข้ารหัส	ใช้ VPN ผ่าน Public Internet		
1.13 จำนวนองค์กรภายนอกที่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงระบบงานภายในของ สง.	น้อยกว่า 5 แห่ง	5-10 แห่ง	มากกว่า 10 แห่ง		การพิจารณา - นับเฉพาะกรณีที่มีองค์กรนั้นมีคนถือครองบัญชีผู้ใช้งานและสามาถเข้าถึงระบบงานภายใน สง. ได้ - **ไม่นับ** กรณีที่เป็นการเชื่อมต่อกันของระบบ เช่น แบบ Host-to-Host หรือการเชื่อมต่อผ่าน API - **ไม่นับ** กรณีที่ลูกค้าหรือคู่ค้าเข้าถึงเพื่อรับส่งข้อมูล - **นับ** ที่จำนวนหน่วยงานที่มีการเชื่อมต่อเครือข่ายในข้อ 1.10
1.14 ลักษณะการเข้าถึงระบบงานภายใน สง. จากองค์กรภายนอก	On-site	VPN over Leased Line	VPN over Internet		
1.15 จำนวนระบบงานสำคัญที่ สง. พัฒนาขึ้นเองหรือ สง. ปรับแต่ง (Customize) จากระบบงานของ Vendor และเชื่อมต่อกับระบบภายใน สง.	น้อยกว่า 10 ระบบ	10-50 ระบบ	มากกว่า 50 ระบบ		- การพิจารณา นับจำนวนระบบงานสำคัญ (ตาม BIA หรือหลักเกณฑ์ที่เทียบเท่า ที่สูงสุด 2 ระดับแรก) ที่ใช้งานในปัจจุบัน ทั้งที่ DC/DR หากระบบงานใดมีการติดตั้งทั้งที่ DC และ DR ให้นับเพียง 1 ระบบ - เหตุผล Application ที่มีการดัดแปลง อาจมีช่องโหว่หรือจุดอ่อนแฝงอยู่ทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ
1.16 จำนวนระบบงานสำคัญที่ Vendor พัฒนาให้และเชื่อมต่อกับระบบภายใน สง.	น้อยกว่า 3 ระบบ	3-20 ระบบ	มากกว่า 20 ระบบ		- การพิจารณา นับจำนวนระบบงานสำคัญ (ตาม BIA หรือหลักเกณฑ์ที่เทียบเท่า ที่สูงสุด 2 ระดับแรก) ที่ใช้งานในปัจจุบัน ทั้งที่ DC/DR หากระบบงานใดมีการติดตั้งทั้งที่ DC และ DR ให้นับเพียง 1 ระบบ
1.17 จำนวนระบบปฏิบัติการ (Operating System : OS) และ Software ของระบบงานสำคัญที่ End-of-Life	น้อยกว่า 2 OS/Software	2-10 OS/Software	มากกว่า 10 OS/Software		- การพิจารณา นับ OS เช่น Windows XP, Windows Server 2003, AIX 5.0 - นับ Software เช่น Office 2007

ปัจจัย	ระดับความเสี่ยง			ผลการประเมิน	การพิจารณา / เหตุผลประกอบ
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
					- นับเฉพาะ Major Version เช่น Windows Server 2008 และ 2008 R2 ให้ถือเป็นตัวเดียวกัน - ระบบงานสำคัญ (ตาม BIA หรือหลักเกณฑ์ที่เทียบเท่าที่สูงสุด 2 ระดับแรก) ที่ใช้งานในปัจจุบัน ทั้งที่ DC และ/หรือ DR (ดูตามการประมวลผลที่ Active อยู่) - เช่น กรณีที่ 1 ระบบงานสำคัญ A มีการประมวลผลเฉพาะที่ DC แบบ Active/Standby ให้นับจำนวน OS และ Software ของเครื่องหรือ VM ที่ประมวลผลระบบงานดังกล่าวเฉพาะที่ DC - กรณีที่ 2 ระบบงานสำคัญ B มีการประมวลผลทั้ง DC และ DR แบบ Active/Active ให้นับจำนวน OS และ Software ของเครื่องหรือ VM ที่ประมวลผลระบบงานดังกล่าวทั้งที่ DC และ DR
1.18 จากข้อ 1.17 จำนวนเครื่อง Server ที่ใช้ระบบปฏิบัติการ (Operation System : OS) และ Software ของระบบงานสำคัญที่ End-of-Life	น้อยกว่า 20 เครื่อง/VMs	20-200 เครื่อง/VMs	มากกว่า 200 เครื่อง/VMs		- การพิจารณา นับเครื่อง Server ทั้งที่ DC และ DR โดย - กรณีที่1 เป็น Physical Server 1 เครื่องและมี 1 OS ให้นับเป็น 1 เครื่อง - กรณีที่2 เป็น Physical Server 1 เครื่องและทำ Virtualize เช่น VM หรือ LPAR ออกมาเป็น 10 VMs ให้นับเป็น 10 เครื่อง - และโดยกรณีที่ 1 เครื่อง หรือ 1 VM มี OS และ Software ของระบบงานสำคัญที่ End-of-Life มากกว่า 1 ขึ้นไป ให้นับเป็น 1 เครื่อง หรือ 1 VM
1.19 จำนวน Software ประเภท Open Source รองรับระบบงานสำคัญที่ไม่มีการสนับสนุนจาก Vendor (End-of-Support)	น้อยกว่า 5 Software	5-10 Software	มากกว่า 10 Software		- การพิจารณา นับจำนวน Software ที่ใช้งานในปัจจุบันที่ใช้ Open Source เช่น นับ Ubuntu Linux, นับ NginX เป็นต้น โดยแยกตาม version เช่น สง. มีการใช้ Ubuntu

ปัจจัย	ระดับความเสี่ยง			ผลการประเมิน	การพิจารณา / เหตุผลประกอบ
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
					14.10 และ Ubuntu 15.04 ที่ไม่มีการ support จาก vendor ให้นับเป็น 2 Software - เหตุผล โดยทั่วไป Open Source Software มีจุดอ่อนที่ไม่ได้เปิดเผยมากกว่า และมีการออก Patch เพื่อแก้ไขช้ากว่า Commercial Software
1.20 จำนวนเครื่อง Server ที่ใช้ Software ประเภท Open Source รองรับระบบงานสำคัญที่ไม่มีการสนับสนุนจาก Vendor	น้อยกว่า 5 เครื่อง	5-40 เครื่อง	มากกว่า 40 เครื่อง		- การพิจารณา นับจำนวนเครื่องที่ใช้ Open Source Software ที่รองรับหรือทำงานร่วมกับระบบงานสำคัญ (ตาม BIA หรือหลักเกณฑ์ที่เทียบเท่า ที่สูงสุด 2 ระดับแรก)
1.21 จำนวนอุปกรณ์เครือข่าย ได้แก่ Router, Switch, Firewall, IPS/IDS หรืออุปกรณ์ที่เทียบเท่า	น้อยกว่า 400 เครื่อง	400-4,000 เครื่อง	มากกว่า 4,000 เครื่อง		- การพิจารณา นับจำนวนเครื่องที่ใช้งานในปัจจุบัน (รวมอุปกรณ์เช่าซื้อ) รวมถึงอุปกรณ์ที่สาขาทั้งในและต่างประเทศ ตู้ ATM และ Booth Exchange ด้วย ยกเว้นอุปกรณ์ประเภท Unmanageable Device (ไม่มี OS หรือไม่มี Configuration Menu) เช่น Hub, Modem บางประเภท เป็นต้น - เหตุผล อุปกรณ์เครือข่ายที่มีการตั้งค่าไม่ถูกต้องหรือใช้ Software ที่มีจุดอ่อน จะเป็นช่องทางให้ถูกโจมตีได้ง่าย และหากมีจำนวนมาก จะยากในการควบคุมการตั้งค่าหรือปรับปรุงให้มีมาตรฐานเดียวกัน
1.22 จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ (End-Points) ที่ใช้ OS Windows	น้อยกว่า 3,000 เครื่อง	3,000-23,000 เครื่อง	มากกว่า 23,000 เครื่อง		- การพิจารณา นับจำนวนเครื่อง เช่น PC, Notebook, Tablet เป็นต้น - เหตุผล Windows OS มีโอกาสติด Malware และอาจใช้เป็นตัวกระจาย Malware ไปยังระบบอื่นๆ มากกว่า OS อื่น
1.23 การใช้เทคโนโลยี Cloud Computing	ไม่มีการใช้	ใช้เฉพาะ Private Cloud	ใช้ Public หรือ Hybrid Cloud		

2. ช่องทางการให้บริการ

ปัจจัย	ระดับความเสี่ยง			ผลการประเมิน	การพิจารณา / เหตุผลประกอบ
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
2.1 รูปแบบการให้บริการผ่าน Website ของ สง.	ไม่มีการให้บริการผ่าน Website	ให้บริการข้อมูลเพียงอย่างเดียว	ให้บริการทำธุรกรรมทางการเงินทั้งลูกค้าบุคคลและ/หรือลูกค้าองค์กร		- เหตุผล การให้บริการ Online ผ่าน Website ที่หลากหลายจะมีความเสี่ยงมากกว่า
2.2 จำนวน Domain และ Subdomain Website ของ สง. ที่สามารถเข้าถึงได้ผ่านเครือข่าย Internet	7 Domains	7-45 Domains	มากกว่า 45 Domains		- การพิจารณา นับจาก Domain หรือ Web Address ที่ สง. มีทั้งหมด (รวม subdomain ย่อย) เช่น นับ https://www.abcbank.com และ https://online.abcbank.com รวมเป็น 2 domain
2.3 รูปแบบการให้บริการผ่าน Mobile Application	ไม่มีการให้บริการผ่าน Mobile Application	ให้บริการข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางบัญชีของลูกค้า	ให้บริการข้อมูลทางบัญชี หรือทำธุรกรรมทางการเงินทั้งลูกค้าบุคคลและ/หรือลูกค้าองค์กร		
2.4 รูปแบบการให้บริการผ่าน Social Media หรือ Instant Messaging	ไม่มีการให้บริการ	ให้บริการประชาสัมพันธ์และ/หรือสื่อสารกับลูกค้า	ให้บริการทำธุรกรรมโอนเงินหรืออื่นๆ ได้		- การสื่อสารกับลูกค้า เช่น LINE Official Account - การทำธุรกรรมอื่นๆ เช่น สอบถามยอดเงินบัตรเครดิต
2.5 จำนวนเครื่องที่ให้บริการอัตโนมัติ เช่น ATM / CDM / VTM / Passbook Update	น้อยกว่า 50 เครื่อง	50-8,000 เครื่อง	มากกว่า 8,000 เครื่อง		- การพิจารณา นับเฉพาะตู้ ATM / CDM / VTM / Passbook Update ของ สง. ที่ใช้งานในปัจจุบัน
2.6 จำนวนผู้ให้บริการโครงข่ายสื่อสารของตู้ ATM / CDM / VTM / Passbook Update	น้อยกว่า 3 ราย	3-5 ราย	มากกว่า 5 ราย		- การพิจารณา ให้นับจำนวน Vendor ที่ให้บริการโครงข่ายสื่อสารทั้งมีสาย (เช่น True, TOT, UIH) และไร้สาย (AIS, DTAC) สำหรับตู้ ATM / CDM / VTM / Passbook Update
2.7 ลักษณะการเชื่อมต่อเครือข่ายของเครื่องที่ให้บริการอัตโนมัติ เช่น		ใช้เฉพาะเครือข่ายของสาขา	ใช้เครือข่าย Internet		

ปัจจัย	ระดับความเสี่ยง			ผลการประเมิน	การพิจารณา / เหตุผลประกอบ
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
ATM / CDM / VTM / Passbook Update					
2.8 การบำรุงรักษาตู้ ATM/CDM (เช่น Patch, OS, Whitelisting, Hardening, Key Management เป็นต้น)	ใช้บริการ Vendor น้อยกว่า 2 ราย	ใช้บริการ Vendor 2-3 ราย	ใช้บริการ Vendor มากกว่า 3 ราย		- การพิจารณา ให้นับจำนวนราย Vendor หรือ Subcontractors ที่รับผิดชอบบำรุงรักษาตู้ ATM/CDM (มีสิทธิ์ในการเข้าถึงระบบ) เช่น Patch, OS, Whitelisting, Hardening, Key Management เป็นต้น แต่ไม่นับรวมการเติมเงินและทำความสะอาดตู้
2.9 จำนวนเครื่อง EDC (รวม Mobile EDC) ของ สง. และอุปกรณ์ EDC สำหรับเชื่อมต่อกับ Smartphone	น้อยกว่า 800 เครื่อง	800-40,000 เครื่อง	มากกว่า 40,000 เครื่อง		- การพิจารณา นับเฉพาะเครื่อง EDC (รวม Mobile EDC) ของ สง. และอุปกรณ์ EDC สำหรับเชื่อมต่อกับ Smartphone
2.10 จำนวนคู่ค้าที่ สง. ให้บริการ Payment Gateway (เช่น ร้านค้าออนไลน์ เป็นต้น)	น้อยกว่า 50 ราย	50-500 ราย	มากกว่า 500 ราย		- การพิจารณา ให้นับร้านค้าที่ สง. ให้บริการ Payment Gateway (จุดชำระเงินของร้านค้าออนไลน์ เช่น Agoda หรือ Lazada เป็นต้น) ในปัจจุบัน - เหตุผล จำนวนคู่ค้ามีผลต่อความเสี่ยงที่ สง. อาจดูแลได้ไม่ทั่วถึง เช่น คู่ค้าบางรายอาจใช้ระบบ Payment Gateway ของ สง.เป็นช่องทางทำทุจริตที่เกี่ยวข้องกับบัตร Credit/Debit ได้

3. ลักษณะผลิตภัณฑ์และการให้บริการ

ปัจจัย	ระดับความเสี่ยง			ผลการประเมิน	การพิจารณา / เหตุผลประกอบ
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
3.1 จำนวนการให้บริการบัตร ได้แก่ บัตร ATM บัตรเดบิต บัตรเครดิต บัตร Virtual Debit/Credit Card และบัตรกดเงินสดอื่นๆ	น้อยกว่า 500,000 ใบ	500,000-13,000,000 ใบ	มากกว่า 13,000,000 ใบ		- การพิจารณา นับจำนวนบัตรทั้งหมด (รวม Fleet Card, Virtual Debit/Credit Card) ที่มีในปัจจุบัน เฉพาะที่ สง. เป็นผู้ออกบัตรเอง ไม่รวมบัตรที่ออกโดยบริษัทในเครือและไม่รวมบัตรเติมเงิน

ปัจจัย	ระดับความเสี่ยง			ผลการประเมิน	การพิจารณา / เหตุผลประกอบ
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
					- เหตุผล จำนวนบัตรมากจะเพิ่มความเสี่ยงจากการถูก Skimming และ MITMA ผ่านธุรกรรม e-Commerce มากขึ้น
3.2 จำนวนบัญชี E-Wallet	น้อยกว่า 10,000 บัญชี	10,000-20,000 บัญชี	มากกว่า 20,000 บัญชี		- การพิจารณา ให้นับจำนวนบัญชี E-Wallet ของ สง. หรือที่ผูกกับบัญชีของ สง. - เหตุผล จำนวนบัญชี e-Wallet มากขึ้นยิ่งเพิ่มความเสี่ยงด้านไซเบอร์ จากการโดน Hack มากขึ้น
3.3 จำนวนบัญชีเงินฝากที่มีการเชื่อมต่อร่วมกับบริการ E-Wallet ของ 3rd Party	ไม่มี	1-10,000 บัญชี	มากกว่า 10,000 บัญชี		- เช่น Beats Banking, LINE Pay (ผูกถาวร), mPay Wallet แต่ไม่นับกรณีที่ลูกค้านำไปผูกกับ E-Wallet เอง
3.4 จำนวนผู้ใช้บริการ Internet Banking	น้อยกว่า 10,000 ราย	10,000-2,000,000 ราย	มากกว่า 2,000,000 ราย		- การพิจารณา ให้นับจำนวน Users ที่มีในปัจจุบัน ทั้ง Retail และ Corporate - เหตุผล จำนวนผู้ใช้บริการมากจะเพิ่มความเสี่ยงที่เกิดกับ Web และ Mobile เช่น Phishing Web, Phishing Mobile Application, Web Defacing, Malware เป็นต้น
3.5 จำนวนธุรกรรมการโอนเงินรายย่อยและ Corporate เฉลี่ยต่อเดือนผ่าน Internet Banking ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา	ต่ำกว่า 20,000 รายการ	20,000-2,000,000 รายการ	มากกว่า 2,000,000 รายการ		- การพิจารณา ให้นับจำนวนธุรกรรมสะสมในรอบ 12 เดือนแล้วหารด้วย 12 - เหตุผล จำนวนธุรกรรมยิ่งมาก ยิ่งมีความเสี่ยงจาก MITMA มากขึ้น
3.6 จำนวนผู้ใช้บริการ Mobile Banking	น้อยกว่า 20,000 ราย	20,000-3,000,000 ราย	มากกว่า 3,000,000 ราย		- การพิจารณา ให้นับจำนวน Users ที่มีในปัจจุบัน ทั้ง Retail และ Corporate
3.7 จำนวนธุรกรรมการโอนเงินรายย่อยและ Corporate เฉลี่ยต่อเดือนผ่าน Mobile Banking ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา	ต่ำกว่า 10,000 รายการ	10,000-2,000,000 รายการ	มากกว่า 2,000,000 รายการ		- การพิจารณา ให้นับจำนวนธุรกรรมสะสมในรอบ 12 เดือนแล้วหารด้วย 12 - เหตุผล จำนวนธุรกรรมยิ่งมาก ยิ่งมีความเสี่ยงจาก MITMA มากขึ้น

ปัจจัย	ระดับความเสี่ยง			ผลการประเมิน	การพิจารณา / เหตุผลประกอบ
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
3.8 การให้บริการผลิตภัณฑ์การเงินอื่นๆ ผ่าน Website/Mobile Application (นอกเหนือผลิตภัณฑ์หลักของ สง.)	มีเฉพาะผลิตภัณฑ์ของ สง. เท่านั้น	มีผลิตภัณฑ์อื่นๆ ของบริษัทในเครือของ สง.	มีผลิตภัณฑ์อื่นๆ นอกกลุ่มของ สง.		- นับผลิตภัณฑ์ในเครือ เช่น การลงทุน การประกันภัย เป็นต้น - ยกเว้นผลิตภัณฑ์ที่ธนาคารได้ License และดำเนินการเอง
3.9 จำนวนเทคโนโลยีที่ สง. นำมาใช้เป็นครั้งแรกของ สง. ในรอบ 12 เดือน	ไม่มี	1-2 เทคโนโลยี	มากกว่า 2 เทคโนโลยี		- การพิจารณา ตัวอย่างของเทคโนโลยี เช่น Blockchain, AI/ML, Biometric, Cloud Computing เป็นต้น - ให้นับทั้งกรณีที่ สง. ทำ/ใช้เอง และกรณีที่บริษัทในเครือที่เป็น FinTech นำมาทำ/ใช้ - เหตุผล เทคโนโลยีใหม่อาจมีช่องโหว่หรือจุดบกพร่องที่ยังไม่ค้นพบและอาจถูกใช้เป็นช่องทางโจมตีทางไซเบอร์ได้ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นครั้งแรกอาจทำให้ สง. ตระหนักถึงความเสี่ยงทางไซเบอร์ได้ไม่ครอบคลุมเพียงพอ

4. ลักษณะเฉพาะขององค์กร

* กรณี สง. แยกงานด้าน IT โดย Outsource ให้บริษัทในเครือที่ สง. ถือหุ้น 100% ให้ประเมินด้วยเสมือนเป็นฝ่ายงาน IT ของ สง.

* Privileged ID หมายถึงสิทธิ์สูงสุดของการเข้าระบบงาน เช่น ระบบปฏิบัติการ ระบบงาน ระบบฐานข้อมูล อุปกรณ์เครือข่าย เป็นต้น ปกติการเบิกใช้สิทธิ์ดังกล่าวเฉพาะเมื่อมีความจำเป็น

ปัจจัย	ระดับความเสี่ยง			ผลการประเมิน	การพิจารณา / เหตุผลประกอบ
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
4.1 จำนวนสาขาหรือบริษัทในเครือที่อยู่ในต่างประเทศและมีการเชื่อมต่อโดยตรงกับระบบเครือข่ายของสำนักงานใหญ่	น้อยกว่า 4 แห่ง	4-12 แห่ง	มากกว่า 12 แห่ง		- การพิจารณา นับจำนวนสาขาหรือบริษัทในเครือที่อยู่ในต่างประเทศและมีการเชื่อมต่อโดยตรงกับระบบเครือข่ายของสำนักงานใหญ่ - เหตุผล แต่ละประเทศอาจมีกฎเกณฑ์จากผู้กำกับดูแลและสภาพแวดล้อมที่มีความเสี่ยงด้านไซเบอร์ต่างกัน เช่น รัสเซีย จีน ประเทศโซนยุโรป เป็นต้น ส่งผลให้ความเสี่ยงแตกต่างกัน

ปัจจัย	ระดับความเสี่ยง			ผลการประเมิน	การพิจารณา / เหตุผลประกอบ
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
4.2 จำนวนองค์กรภายนอก (รวมบริษัทในเครือในประเทศ) ที่ สง. รับให้บริการด้านระบบ IT (IT Insourcing)	น้อยกว่า 2 ราย	2-8 ราย	มากกว่า 8 ราย		- การพิจารณา ให้นับจำนวนบุคคลภายนอก (รวมบริษัทในเครือ) ที่ สง. มีการดูแลระบบ IT ให้ หรือที่ สง. มีการเชื่อมโยงระบบงานดังกล่าว - เหตุผล การเชื่อมโยงระบบงานสำคัญกัน จะเพิ่มความเสี่ยงกรณีที่บริษัทในเครือโดนโจมตีสำเร็จไปแล้ว
4.3 จำนวนบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ สง. ใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก	น้อยกว่า 8 ราย	8-40 ราย	มากกว่า 40 ราย		- การพิจารณา ให้นับทุกรายที่ใช้บริการตามรายงาน IT Outsource ของ สง.
4.4 จำนวนผู้ให้บริการ Web Hosting ที่ สง. ใช้บริการในปัจจุบัน	น้อยกว่า 2 ราย	2 ราย	มากกว่า 2 ราย		
4.5 อัตรากำลังตามโครงสร้างของ สง. (ไม่รวมพนักงาน Outsource/ IT Outsource)	ต่ำกว่า 1,000 คน	1,000-10,000 คน	มากกว่า 10,000 คน		- การพิจารณา นับตามจำนวนอัตรากำลังที่มีอยู่ในปัจจุบันทั้งหมด ถึงแม้ในบางอัตราจะยังไม่มีการจ้างพนักงานก็ตาม
4.6 สัดส่วนจำนวนพนักงานในสายงานด้าน IT ของ สง. ที่ลาออกในระยะ 12 เดือนที่ผ่านมา	น้อยกว่า 2 %	2-8 %	มากกว่า 8 %		- การพิจารณา นับเป็นจำนวนพนักงาน IT ที่ลาออกในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา หารด้วยจำนวนอัตรากำลังพนักงานด้าน IT (ไม่รวมพนักงาน Outsource/IT Outsource) - เหตุผล การ Turnover สูง อาจทำให้การจัดการสิทธิ์ การรักษาความลับข้อมูล และการสร้าง Awareness ทำได้ไม่ครบถ้วน
4.7 สัดส่วนจำนวนพนักงานด้าน IT ที่มีสิทธิ์ Privileged ID ที่ลาออกในระยะ 12 เดือนที่ผ่านมา	น้อยกว่า 1 %	1-2 %	มากกว่า 2 %		- การพิจารณา นับเป็นจำนวนพนักงานที่มีสิทธิ์ Priviledge เช่น System Administrator ที่ลาออกในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา หารด้วยจำนวนอัตรากำลังพนักงานด้าน IT ที่มีสิทธิ์ Privileged ID
4.8 จำนวนพนักงาน Outsource/ IT Outsource และ Banking Agent ที่มีสิทธิ์เข้าถึงระบบงานของ สง.	ต่ำกว่า 100 คน	100-2,000 คน	มากกว่า 2,000 คน		- การพิจารณา นับพนักงานทั้งที่ทำงานที่ สง. และที่ทำงานแบบ Remote

ปัจจัย	ระดับความเสี่ยง			ผลการประเมิน	การพิจารณา / เหตุผลประกอบ
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
4.9 สัดส่วนจำนวน User PID ที่ให้แก่พนักงาน Outsource หรือบุคคลภายนอกใช้งานต่อ User PID ทั้งหมดของธนาคารในรอบระยะ 12 เดือน	น้อยกว่า 1 %	1-10 %	มากกว่า 10 %		- การพิจารณา นับ User PID ที่มอบให้แก่พนักงาน Outsource หรือบุคคลภายนอกใช้งานในระยะ 12 เดือนที่ผ่านมา เช่น ธนาคารให้สิทธิ User PID "root-A" ให้แก่พนักงาน Outsource หรือบุคคลภายนอกใช้งานช่วงเดือนมกราคม และสิงหาคม และมอบ User PID "root-B" ให้แก่พนักงาน Outsource หรือบุคคลภายนอกใช้งานทั้ง 12 เดือน ให้นับเป็น 2 User PID และหารด้วยจำนวน User PID ทั้งหมดของธนาคาร

5. ประวัติการถูกคุกคามทางไซเบอร์

ปัจจัย	ระดับความเสี่ยง			ผลการประเมิน	การพิจารณา / เหตุผลประกอบ
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
5.1 จำนวนเหตุการณ์ Social Engineering	น้อยกว่า 10 ครั้ง	10-50 ครั้ง	มากกว่า 50 ครั้ง		- การพิจารณา ให้นับจำนวนครั้งที่เกิด โดยนับทั้งที่มีความเสียหายและไม่มีความเสียหายที่เกิดกับพนักงานภายในและลูกค้าของธนาคารที่พบในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา โดยนับจาก IT / Security Incident Report
5.2 จำนวนเหตุการณ์ Phishing Website / Mobile Application	น้อยกว่า 10 ครั้ง	10-30 ครั้ง	มากกว่า 30 ครั้ง		- การพิจารณา ให้นับตามจำนวนครั้งที่เกิด โดยนับทั้งทั้งที่มีความเสียหายและไม่มีความเสียหาย เช่น กรณีที่มีการพบ 1 Website และทำการปิดไปแล้ว และมีการเกิดขึ้นใหม่อีกครั้ง ให้นับเป็น 2 ครั้ง หรือกรณีที่มีการเจอ 2 Websites ในคราวเดียวกัน และทำการปิดไปแล้ว และมีการเกิดขึ้นใหม่อีก 2 Websites ให้นับเป็น 4 ครั้ง โดยนับจากโปรแกรมตรวจจับ
5.3 จำนวนเหตุการณ์ SQL Injection, XSS, CSRF	น้อยกว่า 1,000,000 ครั้ง	1,000,000-2,000,000 ครั้ง	มากกว่า 2,000,000 ครั้ง		- การพิจารณา ให้นับจำนวนครั้งที่เกิดกับระบบ Internet / Mobile Banking ที่พบในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา โดยนับทั้งที่มีความเสียหายและไม่มีความเสียหาย โดยนับจาก

ปัจจัย	ระดับความเสี่ยง			ผลการประเมิน	การพิจารณา / เหตุผลประกอบ
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
					Log ของอุปกรณ์ เช่น WAF, NGFW และ Firewall ที่ทำงานในระดับ Application Layer
5.4 จำนวนเหตุการณ์ DDoS	น้อยกว่า 10,000 ครั้ง	10,000-50,000 ครั้ง	มากกว่า 50,000 ครั้ง		- การพิจารณา ให้นับจำนวนครั้งที่มี Bandwidth เกิน Threshold ที่ สง. กำหนดไว้ หากเกินติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน ให้นับเป็น 1 ครั้ง ดูจากข้อมูลในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา โดยนับทั้งที่มีความเสียหายและไม่มีความเสียหาย โดยนับจากข้อมูลของ DDoS Protection Service Provider
5.5 จำนวนเหตุการณ์ Malware	น้อยกว่า 5,000 ครั้ง	5,000-50,000 ครั้ง	มากกว่า 50,000 ครั้ง		- การพิจารณา ให้นับจำนวนครั้งที่ตรวจพบ Malware ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา โดยนับทั้งที่มีความเสียหายและไม่มีความเสียหาย โดยนับจากข้อมูลระบบ Anti-Malware
5.6 จำนวนเหตุการณ์ Data Breach	ไม่มี	1-2	มากกว่า 2 ครั้ง		- การพิจารณา นับตามจำนวนครั้งที่เกิดภายใน 12 เดือน ทั้งในกรณีที่ข้อมูลรั่วไหลจาก Cyber attack หรือจากการทุจริตหรือความผิดพลาดของระบบ กระบวนการหรือพนักงานภายในขององค์กร โดยอาจนับจาก IT / Security Incident Report

สรุปผลการประเมินระดับความเสี่ยงตั้งต้นด้านไซเบอร์ (Cyber Inherent Risk Assessment)

* **ระดับความเสี่ยงของแต่ละปัจจัยเสี่ยง** คิดจากผลที่ได้จากการประเมินระดับความเสี่ยงที่มีจำนวนมากที่สุด (จำนวนผลการประเมิน (ในระดับ ต่ำ ปานกลาง สูง) ของข้อย่อยในแต่ละปัจจัยเสี่ยง เช่น ในปัจจัยเสี่ยงข้อ 1. เทคโนโลยีและการเชื่อมต่อมีผลการประเมินในระดับต่ำ 8 ข้อ / ปานกลาง 10 ข้อ / สูง 5 ข้อ จะได้ระดับความเสี่ยงของปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวในระดับปานกลาง

* **ความเสี่ยงตั้งต้นด้านไซเบอร์ (Cyber Inherent Risk Assessment)** คิดจากผลที่ได้จากประเมินปัจจัยเสี่ยงทั้ง 5 ปัจจัยเสี่ยงที่มีจำนวนมากที่สุด (จำนวนผลการประเมิน (ต่ำ ปานกลาง สูง) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงข้อ 1-5 เช่น ปัจจัยเสี่ยงข้อ 1 มีระดับความเสี่ยงสูง ปัจจัยเสี่ยงข้อ 2 มีระดับความเสี่ยงปานกลาง ปัจจัยเสี่ยงข้อ 3 มีระดับความเสี่ยงสูง ปัจจัยเสี่ยงข้อ 4 มีระดับความเสี่ยงสูง ปัจจัยเสี่ยงข้อ 5 มีระดับความเสี่ยงต่ำ ดังนั้นความเสี่ยง **Cyber Inherent Risk Assessment อยู่ในระดับสูง**

ในกรณีที่จำนวนผลประเมินระดับความเสี่ยงมีจำนวนเท่ากัน ให้กำหนดความเสี่ยงตั้งต้นด้านไซเบอร์ตามระดับความเสี่ยงที่สูงกว่า เช่น จำนวนผลการประเมินปัจจัยเสี่ยงมีระดับความเสี่ยงสูง 1 ปัจจัย ระดับความเสี่ยงปานกลาง 2 ปัจจัย ระดับความเสี่ยงต่ำ 2 ปัจจัย ดังนั้น ความเสี่ยง **Cyber Inherent Risk Assessment อยู่ในระดับปานกลาง**

ปัจจัยเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	เหตุผลประกอบ	ความเสี่ยงตั้งต้นด้านไซเบอร์ (Cyber Inherent Risk Assessment)
1. เทคโนโลยีและการเชื่อมต่อ	*(ต่ำ ปานกลาง สูง)*		
2. ช่องทางการให้บริการ	*(ต่ำ ปานกลาง สูง)*		
3. ลักษณะผลิตภัณฑ์และการให้บริการ	*(ต่ำ ปานกลาง สูง)*		*(ต่ำ ปานกลาง สูง)*
4. ลักษณะเฉพาะขององค์กร	*(ต่ำ ปานกลาง สูง)*		
5. ประวัติการถูกคุกคามทางไซเบอร์	*(ต่ำ ปานกลาง สูง)*		

ส่วนที่ 2: แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์และมาตรการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่พึงมี (Maturity Level)

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์และมาตรการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่พึงมีของ สง. ควรอ้างอิงตามระดับความเสี่ยงตั้งต้นของตนเองที่ สง. ได้ประเมินระดับความเสี่ยงตั้งต้นตามที่กำหนดไว้ในส่วนที่ 1 เรื่อง การประเมินระดับความเสี่ยงตั้งต้นด้านไซเบอร์ (Cyber Inherent Risk Assessment) โดยแนวทางการบริการจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์และมาตรการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่พึงมีของแต่ละ Maturity Level คือ Baseline Intermediate และ Advanced จะครอบคลุมการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์ของ สง. ใน 6 ด้านหลัก เพื่อให้มั่นใจได้ว่า สง. ทุกแห่งมีกระบวนการหรือมาตรการควบคุมดูแลความเสี่ยงด้านไซเบอร์ได้เหมาะสมกับขนาดและความซับซ้อนของธุรกิจ โครงสร้างพื้นฐาน ลักษณะการดำเนินงาน และปัจจัยเสี่ยงของตนเอง ดังนี้

1. การกำกับดูแล (Governance)

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้สถาบันการเงินมีการกำกับดูแลและสนับสนุนให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงด้านไซเบอร์อย่างเพียงพอเหมาะสม มีโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ในการกำกับดูแลการดำเนินงานและการบริหารความเสี่ยงด้านไซเบอร์สอดคล้องตามหลัก 3 lines of defence อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารตามกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร (enterprise wide risk) รวมถึงมีบุคลากรที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเพียงพอในการปฏิบัติงานและบุคลากรทุกระดับมีความตระหนักถึงการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

1.1 คณะกรรมการสถาบันการเงิน และผู้บริหารระดับสูง

1.1.1 การกำหนดและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถาบันการเงิน และผู้บริหารระดับสูง

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	1.1.1.1 คณะกรรมการสถาบันการเงินมีบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในการดูแลให้มีกลยุทธ์และนโยบาย รวมทั้งดูแลให้มีกลไกในการกำกับดูแลและติดตามให้มีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ทั้งนี้ ในส่วนของการกำกับดูแลและติดตาม คณะกรรมการสถาบันการเงินอาจมอบหมายให้คณะกรรมการชุดอื่นทำหน้าที่แทนได้ โดยกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร 1.1.1.2 คณะกรรมการสถาบันการเงินหรือคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย และแผนงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ครอบคลุมเรื่องความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และสอดคล้องกับกลยุทธ์ทางธุรกิจของสถาบันการเงิน รวมทั้งดูแลและติดตามการปฏิบัติงานและความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของสถาบันการเงิน 1.1.1.3 คณะกรรมการสถาบันการเงินหรือคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายในการีกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจัดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์อย่างสม่ำเสมอและเพียงพอ และเมื่อความเสี่ยงมีการเปลี่ยนแปลงหรือเมื่อมีเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่สำคัญ 1.1.1.4 คณะกรรมการสถาบันการเงินหรือคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายในการกำกับดูแลการตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจัดให้มีการตรวจสอบด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์อย่างสม่ำเสมอและเพียงพอ และเมื่อความเสี่ยงมีการเปลี่ยนแปลงหรือมีเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่สำคัญ 1.1.1.5 คณะกรรมการสถาบันการเงินอย่างน้อย 1 ท่าน ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้หรือประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือด้านการกำกับดูแลเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Governance) 1.1.1.6 คณะกรรมการสถาบันการเงินหรือคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายกำหนดให้หน่วยงานธุรกิจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นมีส่วนร่วมดูแลความเสี่ยงด้านไซเบอร์ที่เกี่ยวข้อง

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Advanced	1.1.1.7 คณะกรรมการสถาบันการเงินหรือคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายกำหนดและอนุมัติข้อความที่แสดงถึงระดับความเสี่ยงด้านไซเบอร์ที่ยอมรับได้ (Cyber Risk Appetite Statement) เพื่อใช้ในการบริหารความเสี่ยงขององค์กร 1.1.1.8 คณะกรรมการสถาบันการเงินหรือคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายกำหนดให้หน่วยงานธุรกิจรับผิดชอบดูแลความเสี่ยงด้านไซเบอร์ที่เกี่ยวข้อง 1.1.1.9 สถาบันการเงินกำหนดให้มีคณะกรรมการหรือผู้บริหารระดับสูงที่ทำหน้าที่บริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการเงิน (Chief Information Security Officer : CISO) ที่ทำหน้าที่ดูแลความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์เป็นการเฉพาะ และอิสระจากงานด้านการปฏิบัติงานเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT operation) และงานด้านพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT development) และมีอำนาจหน้าที่ (authority) เพียงพอ ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ CISO เพื่อให้สามารถกำกับดูแลได้อย่างเพียงพอและสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงด้านไซเบอร์ที่มี โดยบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของ CISO สถาบันการเงินสามารถอ้างอิงตามประกาศของ ธปท. เรื่องหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Risk Management)

1.1.2 การจัดสรรทรัพยากร

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	1.1.2.1 สถาบันการเงินจัดสรรงบประมาณในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้ครอบคลุม ระบบงาน (application) ข้อมูล (information) โครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure) บุคลากร เครื่องมือ และบริการ สอดคล้องและเพียงพอตามระดับความเสี่ยงที่สถาบันการเงินมี
Intermediate	1.1.2.2 สถาบันการเงินจัดสรรงบประมาณให้สามารถรองรับความเสี่ยงด้านไซเบอร์ ที่เพิ่มขึ้นจากกลยุทธ์ทางธุรกิจ และ/หรือ การเปลี่ยนแปลงของรูปแบบและความซับซ้อนภัยคุกคามทางไซเบอร์
Advanced	1.1.2.3 กระบวนการจัดสรรงบประมาณของสถาบันการเงินในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานธุรกิจ

1.1.3 การจัดให้มีการรายงาน

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	1.1.3.1 สถาบันการเงินจัดให้มีการรายงานสถานะความคืบหน้าตามแผนงาน และ/หรือ โครงการการรักษามั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องรับทราบเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ 1.1.3.2 สถาบันการเงินจัดให้มีการรายงานสถานการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่สถาบันการเงินเผชิญและการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Dashboard) ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องรับทราบเป็นประจำอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง และในกรณีที่

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
	มีเหตุการณ์หรือความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่ส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงินในวงกว้าง หรือส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของสถาบันการเงินให้รายงานอย่างทันท่วงทีเพื่อการตัดสินใจแก้ไขปัญหา
Advanced	1.1.3.3 รายงานสถานการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่สถาบันการเงินมีแนวโน้มจะเผชิญจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ มีผลการวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยงของภัยคุกคามทางไซเบอร์เพิ่มเติม รวมทั้งแนวทางการรับมือเรื่องดังกล่าว

1.2 การกำหนดกลยุทธ์และนโยบายด้าน Cyber Resilience

1.2.1 กลยุทธ์ด้าน Cyber Resilience

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	1.2.1.1 สถาบันการเงินกำหนดกลยุทธ์ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity Strategy) โดยคำนึงถึงนโยบาย ระเบียบวิธีปฏิบัติ และเทคโนโลยี 1.2.1.2 สถาบันการเงินดูแลให้มีการทบทวนกลยุทธ์ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ โดยเสนอต่อคณะกรรมการสถาบันการเงินหรือคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมาย
Intermediate	1.2.1.3 สถาบันการเงินกำหนดโครงการที่สนับสนุนกลยุทธ์ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางของเทคโนโลยีและมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่ยอมรับโดยทั่วไป
Advanced	1.2.1.4 สถาบันการเงินกำหนดให้กลยุทธ์ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์เป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร

1.2.2 นโยบายด้าน Cyber Resilience

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	1.2.2.1 สถาบันการเงินมีนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Security Policy) ที่ครอบคลุมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากลที่ยอมรับโดยทั่วไป และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการสถาบันการเงินหรือคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมาย 1.2.2.2 นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Security Policy) หรือนโยบายอื่นมีความครอบคลุมการบริหารจัดการเหตุการณ์ผิดปกติจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ 1.2.2.3 นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Security Policy) หรือนโยบายอื่นมีความครอบคลุมการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์กับองค์กรภายนอก (Cyber Threat Intelligence Sharing)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
	1.2.2.4 สถาบันการเงินทบทวนนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Security Policy) เป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถาบันการเงินหรือคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมาย
Advanced	1.2.2.5 การกำหนดนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Security Policy) ได้คำนึงถึงผลวิเคราะห์หรือข้อมูลจากองค์ความรู้ด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threat Intelligence) ที่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อสถาบันการเงิน 1.2.2.6 สถาบันการเงินมีกระบวนการในการทบทวนและปรับปรุงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงด้านไซเบอร์ทั้งหมดของสถาบันการเงินให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกันอย่างทันกาล

1.3 การบริหารจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์

1.3.1 โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	1.3.1.1 หน่วยงานที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและผู้ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็น 1st line of defence) เช่น ● หน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หน่วยงานอื่นที่เป็นผู้ใช้งานระบบ เป็นต้น มีหน้าที่ ประเมินความเสี่ยงและการควบคุมความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยครอบคลุมความเสี่ยงด้านไซเบอร์ ● หน่วยงานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ต้องจัดให้มีแนวทางการควบคุม ติดตาม และรายงานการปฏิบัติงาน รวมทั้งติดตาม จัดทำรายงาน เฝ้าระวังภัยคุกคาม และศึกษาแนวโน้มภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงิน โดยนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายและผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้อง 1.3.1.2 หน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงความเสี่ยงด้านไซเบอร์ด้วย (หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็น 2nd line of defence) เช่น หน่วยงานบริหารความเสี่ยง และหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ เป็นต้น มีหน้าที่ดังนี้ ● หน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารความเสี่ยง มีหน้าที่กำหนดกรอบและกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงตามกรอบการบริหารความเสี่ยงที่กำหนด พร้อมทั้งให้คำปรึกษา ติดตามความเสี่ยงและทบทวนการควบคุมความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็น 1st line of defence และขององค์กรในภาพรวมให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ มีการรวบรวมและเชื่อมโยงความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับความเสี่ยงด้านอื่นของสถาบันการเงิน และนำเสนอผลการประเมินและการบริหารความเสี่ยงองค์กรต่อคณะกรรมการที่ทำหน้าที่กำกับดูแลความเสี่ยง

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
	● หน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ มีหน้าที่กำหนดกระบวนการติดตามดูแล ให้คำปรึกษา สอบทาน และรายงานการปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอต่อคณะกรรมการที่รับผิดชอบกำกับดูแล เพื่อป้องกันการละเมิดหรือการปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง 1.3.1.3 หน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งครอบคลุมการตรวจสอบด้านการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ (หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็น 3rd line of defence) มีหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานและการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ 1st line และ 2nd line of defence รวมถึงงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอกด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น เพื่อสอบทานให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติที่เป็นไปตามนโยบาย มาตรฐาน และระเบียบปฏิบัติด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.3.2 กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	1.3.2.1 สถาบันการเงินมีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์ที่ครอบคลุม ดังนี้ ● การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) โดยครอบคลุม การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) และการประเมินค่าความเสี่ยง (Risk Evaluation) ● การปิดและการจัดการความเสี่ยง (Risk Treatment) ● การติดตามและทบทวนความเสี่ยง (Risk Monitoring and Review) ● การรายงานความเสี่ยง (Risk Reporting) โดยให้อ้างอิงตามประกาศและแนวปฏิบัติของ ธปท. เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Risk Management) ของสถาบันการเงิน 1.3.2.2 การประเมินความเสี่ยงด้านไซเบอร์ครอบคลุมผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ผลกระทบต่อกลยุทธ์ การดำเนินธุรกิจ หรือต่อชื่อเสียง เป็นต้น
Intermediate	1.3.2.3 สถาบันการเงินมีการกำหนดตัวชี้วัด (Benchmarks or target performance metrics) ที่สะท้อนถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของประสิทธิภาพในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง
Advanced	1.3.2.4 สถาบันการเงินมีศักยภาพในการรวบรวมและรายงานข้อมูลความเสี่ยงด้านไซเบอร์ได้อย่างรวดเร็วทันกาล ในการสนับสนุนการติดตามและรายงานความเสี่ยงจากภัยไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะขณะเกิดเหตุการณ์ผิดปกติ

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
	1.3.2.5 สถาบันการเงินมีการประเมินความจำเป็นในการทำประกันภัยไซเบอร์ (Cyber Insurance) เพื่อบรรเทาความเสียหายจากภัยคุกคามทางไซเบอร์

1.4 การตรวจสอบ

1.4.1 ขอบเขตการตรวจสอบ

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	1.4.1.1 ขอบเขตการตรวจสอบครอบคลุมนโยบาย มาตรฐาน ระเบียบวิธีปฏิบัติ และการควบคุมการปฏิบัติงานสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงด้านไซเบอร์ ซึ่งรวมถึงความเสี่ยงด้านไซเบอร์จากการออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ การใช้ระบบและเทคโนโลยีใหม่ 1.4.1.2 สถาบันการเงินมีการตรวจสอบการประเมินการรักษาความมั่นคงปลอดภัยการจัดเก็บและรับส่งข้อมูลที่มีความสำคัญของสถาบันการเงิน 1.4.1.3 สถาบันการเงินมีการตรวจสอบการประเมินความเพียงพอของการบริหารจัดการและการควบคุมความเสี่ยงด้านไซเบอร์กับระดับความเสี่ยงด้านไซเบอร์ที่สถาบันการเงินมี 1.4.1.4 สถาบันการเงินมีการตรวจสอบการประเมินการรับมือและความสามารถในการดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ (Cybersecurity Incident) เพื่อให้มั่นใจว่ามีการเตรียมการที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงด้านไซเบอร์ที่สถาบันการเงินมี 1.4.1.5 ผลการตรวจสอบหรือผลการสอบทานสามารถระบุจุดอ่อนหรือช่องโหว่ในการควบคุมความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ รวมถึงสาเหตุที่แท้จริงและผลกระทบต่อธุรกิจ
Intermediate	1.4.1.6 สถาบันการเงินมีการตรวจสอบการรวบรวมและแลกเปลี่ยนข้อมูล Cyber Threat Intelligence สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงด้านไซเบอร์ที่สถาบันการเงินมี
Advanced	1.4.1.7 สถาบันการเงินมีการตรวจสอบกระบวนการจัดทำ Cyber Risk Appetite Statement เพื่อให้มั่นใจว่าการกำหนด Cyber Risk Appetite Statement สอดคล้องกับขนาดและความซับซ้อนของธุรกิจ รวมถึงเปรียบเทียบความพร้อมในการรับมือภัยไซเบอร์ของสถาบันการเงิน (Cyber Resilience Readiness) กับ Cyber Risk Appetite Statement ที่สถาบันการเงินกำหนด

1.4.2 กระบวนการตรวจสอบ

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	1.4.2.1 สถาบันการเงินทบทวนและปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบ โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงด้านไซเบอร์ของสถาบันการเงิน
Intermediate	1.4.2.2 สถาบันการเงินทบทวนและปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบ โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบภัยคุกคามทางไซเบอร์ในภาคธุรกิจการเงินที่กระทบ
Advanced	1.4.2.3 สถาบันการเงินทบทวนและปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบ โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบภัยคุกคามทางไซเบอร์ในภาคธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่กระทบ เช่น ธุรกิจโทรคมนาคม เป็นต้น

1.5 การบริหารจัดการบุคลากรและการฝึกอบรม

1.5.1 การบริหารจัดการบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	1.5.1.1 สถาบันการเงินกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ไว้ชัดเจน 1.5.1.2 สถาบันการเงินกำหนดคุณสมบัติ ความรู้ และความเชี่ยวชาญของบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ไว้ชัดเจน 1.5.1.3 สถาบันการเงินมีกระบวนการตรวจสอบประวัติของบุคลากรก่อนการว่าจ้างตามความเสี่ยงของตำแหน่งงานและหน้าที่ความรับผิดชอบ เช่น ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน ประวัติอาชญากรรม ข้อมูลเครดิตบูโร ข้อมูลการทุจริต (ถ้ามี) เป็นต้น 1.5.1.4 ผู้บริหารและพนักงานที่ทำหน้าที่รักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์มีคุณสมบัติ ความรู้ และความเชี่ยวชาญเป็นไปตามที่สถาบันการเงินกำหนดหรือสามารถปฏิบัติงานได้ตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย 1.5.1.5 สถาบันการเงินมีกระบวนการจัดการหรือเฝ้าระวังพนักงานที่กำลังจะพ้นสภาพการเป็นพนักงานหรือบริษัทที่กำลังจะสิ้นสุดสัญญากับสถาบันการเงิน ในการเข้าถึงระบบงานและทรัพยากรที่สำคัญของสถาบันการเงิน
Intermediate	1.5.1.6 ผู้บริหารระดับสูงที่รับผิดชอบงานในการผลักดันและสนับสนุนงานด้านไซเบอร์ควรมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 1.5.1.7 สถาบันการเงินมีกระบวนการในการประเมินความเหมาะสมของคุณสมบัติและศักยภาพของบุคลากรกับหน้าที่ที่รับผิดชอบในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง 1.5.1.8 สถาบันการเงินมีแนวทางและแผนในการสรรหา การดูแลรักษา และการจัดหาทดแทนพนักงานกลุ่มศักยภาพด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Talent Management)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
	1.5.1.9 สถาบันการเงินมีกระบวนการหรือเครื่องมือในการตรวจสอบพฤติกรรมของบุคลากรที่รับผิดชอบในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ตามความเสี่ยงของตำแหน่งงานและหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง

1.5.2 การฝึกอบรมและการสร้างความตระหนัก (Awareness)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	1.5.2.1 สถาบันการเงินมีการอบรมเพื่อสร้างความรู้และความตระหนักด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แก่คณะกรรมการสถาบันการเงินและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง 1.5.2.2 สถาบันการเงินมีการอบรมเพื่อสร้างความรู้และความตระหนักด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ให้แก่บุคลากรในองค์กรและลูกค้าอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง สำหรับการอบรมให้บุคลากรในองค์กรควรวัดผลได้ 1.5.2.3 สถาบันการเงินมีการอบรมและพัฒนาทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้บุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านนี้อย่างเพียงพอและต่อเนื่อง 1.5.2.4 สถาบันการเงินมีการอบรมและพัฒนาทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์เพิ่มเติมให้กับบุคลากรที่มีการใช้งานสิทธิ์สูง (Privileged Account) 1.5.2.5 สถาบันการเงินมีการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้กับผู้บริหารและพนักงานในเชิงรุกให้มีสถานการณ์เสมือนจริง เช่น การทดสอบ Phishing Email เป็นต้น 1.5.2.6 สถาบันการเงินจัดให้มีการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ (Lessons Learned) จากการทดสอบและซักซ้อมการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ไปใช้ในการสร้างเสริมความตระหนักด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 1.5.2.7 แผนการจัดอบรมประจำปีทางด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ควรครอบคลุมทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับสถาบันการเงินและการรับมือต่อเหตุการณ์ดังกล่าว ภัยไซเบอร์ที่สถาบันการเงินเผชิญในปัจจุบันและภัยใหม่ ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

2. การระบุความเสี่ยง (Identification)

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้สถาบันการเงินมีการบริหารจัดการทรัพย์สินทางด้านเทคโนโลยีที่สามารถเชื่อมโยง นำไปใช้ในการบริหารจัดการ และสามารถระบุความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1 ทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.1.1 การบริหารจัดการทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	2.1.1.1 สถาบันการเงินมีทะเบียนทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ครอบคลุมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ระบบปฏิบัติการ ระบบงาน และข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยง นำมาใช้บริหารจัดการ และระบุความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้ ดังตัวอย่างหัวข้อในรายการทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแนบท้ายกรอบการประเมินนี้ 2.1.1.2 สถาบันการเงินจัดระดับความสำคัญของทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยอาจพิจารณาจากการจัดชั้นความลับของข้อมูล (Information Classification) การวิเคราะห์ผลกระทบทางธุรกิจ (Business Impact Analysis) และการวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อใช้ในการควบคุมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 2.1.1.3 สถาบันการเงินกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบในการจัดทำ ดูแล และสอบทานทะเบียนทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ทะเบียนทรัพย์สินมีความถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ 2.1.1.4 สถาบันการเงินมีกระบวนการปรับปรุงทะเบียนทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สะท้อนทรัพย์สินที่มีอยู่จริง ทั้งในเชิงปริมาณ ตำแหน่งที่ตั้ง สถานะ รวมทั้งทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใกล้จะสิ้นสุดตามอายุการใช้งาน (End-of-Life) หรือสิ้นสุดการให้บริการ (End-of-Support) และมีการตรวจสอบทรัพย์สินที่มีอยู่จริงกับทะเบียนทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง 2.1.1.5 สถาบันการเงินมีกระบวนการบริหารจัดการทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใกล้จะสิ้นสุดตามอายุการใช้งาน (End-of-Life) หรือสิ้นสุดการให้บริการ (End-of-Support) เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์ให้สอดคล้องกัน 2.1.1.6 สถาบันการเงินมีกระบวนการอนุมัติกระบวนการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Change management) โดยผู้บริหารที่ได้รับมอบหมาย และ/หรือคณะกรรมการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง (Change Advisory Board: CAB) ที่จัดตั้งตามหลักการแบ่งแยกหน้าที่ที่ดีจากผู้ปฏิบัติงาน

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Intermediate	2.1.1.7 สถาบันการเงินประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ในกระบวนการการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Change management) ก่อนนำขึ้นใช้งานจริง (Production)
Advanced	2.1.1.8 ในการจัดซื้อจัดจ้างทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญมีการประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ของผู้ผลิต ผู้ให้บริการ ผู้พัฒนา ผู้สนับสนุนการให้บริการ และผู้บำรุงรักษา อย่างเพียงพอ 2.1.1.9 สถาบันการเงินมีเครื่องมือและกระบวนการที่ใช้ติดตาม (Tracking) ปรับปรุง (Updating) จัดลำดับความสำคัญ (Prioritizing) ในทะเบียนทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบรายงานทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้ตามความต้องการใช้งาน 2.1.1.10 สถาบันการเงินมีเครื่องมือและกระบวนการที่ใช้ตรวจจับการเปลี่ยนแปลงแก้ไขของทะเบียนทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ครอบคลุมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ โปรแกรม ระบบงาน และข้อมูล โดยไม่ได้รับอนุญาตได้ทันการณ์ 2.1.1.11 สถาบันการเงินมีเครื่องมือหรือระบบในการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง (Change Management System) ที่สามารถระบุได้ว่าต้องประเมินความเสี่ยงและผลกระทบของอุปกรณ์หรือระบบงานที่เกี่ยวข้องใดบ้างจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (Pre-defined Thresholds)

2.1.2 การบริการจัดการด้าน IT Configuration

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	2.1.2.1 สถาบันการเงินมีการกำหนดให้การเปลี่ยนแปลงแก้ไข Baseline ของการตั้งค่า (IT Configuration Baseline) ของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ โปรแกรม ระบบงาน เครื่องมือด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและเครื่องมืออื่น ๆ ต้องผ่านการประเมินความเสี่ยงด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยอย่างเพียงพอและได้รับการอนุมัติก่อนดำเนินการด้วย
Advanced	2.1.2.2 สถาบันการเงินมีเครื่องมือที่ใช้ตรวจจับการเปลี่ยนแปลงการตั้งค่าและแก้ไข อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ โปรแกรม และระบบงาน โดยไม่ได้รับอนุญาตเพื่อให้สามารถป้องกันหรือระงับการดำเนินการได้ทันกาล

2.2 การระบุและประเมินความเสี่ยงด้านไซเบอร์

2.2.1 การระบุและประเมินความเสี่ยงด้านไซเบอร์

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	2.2.1.1 สถาบันการเงินมีกระบวนการประเมินความเสี่ยงด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่สามารถระบุระบบงานด้าน IT ที่สำคัญ (Critical System) หรือธุรกรรมที่มีความเสี่ยงสูง (High-risk Transaction) ที่จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์อย่างเข้มงวด

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
	2.2.1.2 สถาบันการเงินกำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต่อข้อมูลลูกค้า เพื่อให้สามารถระบุภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่มีโอกาสและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนความเพียงพอของนโยบาย ขั้นตอนปฏิบัติ และระบบการจัดเก็บข้อมูลลูกค้า 2.2.1.3 สถาบันการเงินกำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านไซเบอร์ของข้อมูลลูกค้า เมื่อมีการติดตั้ง การเชื่อมต่อ การเปลี่ยนแปลง และการนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ รวมถึงการออกผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ 2.2.1.4 สถาบันการเงินมีการประเมินความเสี่ยงด้านไซเบอร์ ครอบคลุมการใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ระบบปฏิบัติการ ระบบงาน ที่ใกล้จะสิ้นสุดตามอายุการใช้งาน (End-of-Life) หรือสิ้นสุดการให้บริการ (End-of-Support) 2.2.1.5 สถาบันการเงินมีการประเมินความเสี่ยงด้านไซเบอร์ที่สามารถระบุความเสี่ยงจากการจัดหาผลิตภัณฑ์หรือบริการ รวมถึงพันธมิตรรายใหม่ 2.2.1.6 สถาบันการเงินมีการปรับปรุงขอบเขตการประเมินความเสี่ยงด้านไซเบอร์อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญซึ่งกระทบต่อ Cyber Risk Appetite ของสถาบันการเงิน เพื่อให้มีวิธีการบริหารจัดการรองรับอย่างเพียงพอ

3. การป้องกันความเสี่ยง (Protection)

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้สถาบันการเงินมีกระบวนการบริหารจัดการและเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่พร้อมสำหรับการป้องกันความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจก่อให้เกิดการหยุดชะงักในการให้บริการของระบบงานที่สำคัญ

3.1 การควบคุมเพื่อป้องกันโครงสร้างพื้นฐาน

3.1.1 การป้องกันระบบเครือข่าย

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	3.1.1.1 สถาบันการเงินมีอุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย เช่น Firewall เป็นต้น ติดตั้งไว้ทุกจุดที่มีการเชื่อมต่อระหว่างเครือข่ายภายใน เครือข่าย DMZ และเครือข่ายภายนอก 3.1.1.2 สถาบันการเงินกำหนดกระบวนการบริหารจัดการการตั้งค่าหรือเปลี่ยนแปลงค่าของอุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย เช่น Firewall 3.1.1.3 สถาบันการเงินตรวจสอบความถูกต้องของการตั้งค่าอุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย เช่น Firewall Rules อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ 3.1.1.4 สถาบันการเงินติดตั้งอุปกรณ์ในการตรวจจับและปิดกั้นการโจมตีหรือการบุกรุกโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น Intrusion Detection หรือ Prevention System (IDS/IPS) 3.1.1.5 สถาบันการเงินมีมาตรการเชิงเทคนิคหรือเครื่องมือเพื่อใช้ป้องกันการเชื่อมต่อและ/หรือการเข้าถึงระบบเครือข่ายภายในของสถาบันการเงินโดยอุปกรณ์ที่ไม่ได้รับอนุญาต 3.1.1.6 สถาบันการเงินแยกเครือข่ายไร้สายสำหรับบุคคลภายนอกออกจากระบบเครือข่ายภายในสถาบันการเงินอย่างชัดเจน 3.1.1.7 สถาบันการเงินใช้วิธีการเข้ารหัสข้อมูลที่เชื่อถือได้และเป็นมาตรฐานสากลในการพิสูจน์ตัวตนและการรับส่งข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายไร้สาย 3.1.1.8 สถาบันการเงินมีอุปกรณ์ป้องกันเครือข่ายติดตั้งไว้ในระบบเครือข่ายไร้สายเพื่อป้องกันการเข้าถึงเครือข่ายภายใน และจำกัดการติดต่อสื่อสารที่ไม่ได้รับอนุญาต (Unauthorised Traffic) 3.1.1.9 สถาบันการเงินแบ่งระบบเครือข่ายภายในเป็นโซน (Network Segmentation) และวางมาตรการการป้องกันตามระดับความเสี่ยงจากการถูกโจมตีทางไซเบอร์
Intermediate	3.1.1.10 สถาบันการเงินออกแบบระบบเครือข่ายและมีการตั้งค่าอุปกรณ์ให้สามารถจำกัดและติดตามการรับส่งข้อมูลระหว่าง Trusted และ Untrusted Zone ได้

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
	3.1.1.11 สถาบันการเงินมีมาตรการควบคุมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในการเข้าถึงระบบงานจากระยะไกล (Remote Access) สำหรับผู้ใช้งานสิทธิ์สูง 3.1.1.12 สถาบันการเงินมีมาตรการเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงจากการถูกโจมตีทางไซเบอร์ ที่ก่อให้เกิดการหยุดชะงักในการให้บริการของระบบงานที่สำคัญ เช่น DDoS เป็นต้น โดยอาจดำเนินการเองหรือใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก เช่น CDN หรือ ISP เป็นต้น 3.1.1.13 สถาบันการเงินมีการเปลี่ยนกุญแจเข้ารหัสข้อมูล สำหรับเข้ารหัสการรับส่งข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายไร้สายอย่างสม่ำเสมอ
Advanced	3.1.1.14 สถาบันการเงินมีกระบวนการและเครื่องมือเพื่อป้องการเข้าถึงจากอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ไม่ได้ Patch ของพนักงานและของบุคคลภายนอกที่ได้รับอนุญาต

3.1.2 การตั้งค่าระบบ (System Configuration)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	3.1.2.1 สถาบันการเงินจัดทำ Security Configuration สอดคล้องกับมาตรฐานอุตสาหกรรม (Industry Standards) รวมทั้งจัดให้มีการสอบทานการตั้งค่าดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ 3.1.2.2 สถาบันการเงินปิดหรือยกเลิกการใช้งาน Ports, Functions, Protocols หรือ Services ต่าง ๆ เมื่อไม่มีความจำเป็น 3.1.2.3 สถาบันการเงินมีกระบวนการควบคุมและติดตามการเปลี่ยนแปลงการตั้งค่าอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ 3.1.2.4 สถาบันการเงินมีมาตรการควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้มีการติดตั้งโปรแกรมโดยผู้ใช้ที่ไม่ได้รับอนุญาต 3.1.2.5 สถาบันการเงินมีกระบวนการสอบทานระบบงานสำคัญที่ใช้เทคโนโลยีที่ล้าสมัย (Legacy Technologies) หรือสิ้นสุดการสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถระบุช่องโหว่ โอกาสในการหาเทคโนโลยี หรือวิธีการป้องกันภัยคุกคามในลักษณะอื่นทดแทน โดยเลือกวิธีการควบคุมที่ปลอดภัยและมีการทดสอบก่อนนำไปใช้จริง 3.1.2.6 สถาบันการเงินมีการควบคุมโปรแกรมสำหรับใช้ในการเปลี่ยนแปลง แก้ไข การตั้งค่าระบบปฏิบัติการ (Operation System) ระบบงาน (Application System) ระบบฐานข้อมูล (Database System) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (Hardware) และระบบเครือข่ายสื่อสาร (Communication) โดยให้สิทธิ์ตามความจำเป็น (Least Privilege) 3.1.2.7 สถาบันการเงินกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขในการยกเลิกการใช้งาน Session ของระบบไว้อย่างชัดเจน
Advanced	3.1.2.8 สถาบันการเงินทำ File Integrity Check กับ Server ที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายสาธารณะเป็นประจำเพื่อลดความเสี่ยงต่อภัยคุกคาม

3.2 การควบคุมการเข้าใช้งาน

3.2.1 การบริหารจัดการบัญชีผู้ใช้งาน

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	3.2.1.1 สถาบันการเงินมีการพิสูจน์ตัวตนทั้งระดับ Physical และ Logical เพื่อใช้ควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ (Operation System) ระบบงาน (Application) ระบบฐานข้อมูล (Database System) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (Hardware) และระบบเครือข่ายสื่อสาร (Communication) 3.2.1.2 สถาบันการเงินกำหนดนโยบายรหัสผ่าน (Password Policy) ที่ครอบคลุมการกำหนดระดับความซับซ้อนของรหัสผ่าน จำนวนครั้งสูงสุดของการใส่รหัสผ่านผิด และเงื่อนไขการตั้งรหัสผ่านซ้ำกับรหัสผ่านเดิม 3.2.1.3 สถาบันการเงินกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงระบบงานและข้อมูลลับให้พนักงานตามขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคนให้เป็นไปตามความจำเป็น (Least Privilege) และเป็นไปตามหลักการแบ่งแยกหน้าที่ที่ดี (Segregration of Duty) 3.2.1.4 สถาบันการเงินกำหนดให้มีกระบวนการเปลี่ยนแปลง และยกเลิกสิทธิ์การเข้าถึงระบบ ทั้งทาง Physical และ Logical ของพนักงานเมื่อมีการโยกย้ายหรือสิ้นสภาพการเป็นพนักงาน โดยกระบวนการดังกล่าวต้องคำนึงถึงความเสี่ยงและผลในทางปฏิบัติ 3.2.1.5 สถาบันการเงินสอบทานสิทธิ์การเข้าถึงระบบปฏิบัติการ (Operation System) ระบบงาน (Application) ระบบฐานข้อมูล (Database System) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (Hardware) และระบบเครือข่ายสื่อสาร (Communication) อย่างสม่ำเสมอหรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงตามที่สถาบันการเงินกำหนด 3.2.1.6 สถาบันการเงินเปลี่ยน Default Password และระงับการใช้งาน Default Account ที่ไม่จำเป็นก่อนเริ่มใช้งานครั้งแรก 3.2.1.7 สถาบันการเงินมีการเข้ารหัสข้อมูลรหัสผ่าน (Password Encryption) ที่ปลอดภัย ทั้งในการจัดเก็บ (at Rest) และระหว่างการรับส่ง (In Transit) 3.2.1.8 สถาบันการเงินแยกบัญชีผู้ใช้งานของระบบที่ไม่ได้ใช้งานจริง (Non-Production) ออกจากบัญชีผู้ใช้งานของระบบที่ใช้งานจริง (Production) อย่างชัดเจน เพื่อป้องกันการเข้าถึงหรือเปลี่ยนแปลงระบบงานโดยไม่ได้รับอนุญาต
Intermediate	3.2.1.9 ระบบงานที่สถาบันการเงินพิจารณาว่ามีความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญควรมีระบบแจ้งเตือนแบบอัตโนมัติเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสิทธิ์ของผู้ใช้งานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เช่นการแจ้งเตือนผ่าน Email หรือ SMS เป็นต้น

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Advanced	3.2.1.10 สถาบันการเงินมีมาตรการป้องกันไม่ให้มีการเข้าถึงระบบงานหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรของสถาบันการเงิน โดยไม่ได้รับอนุญาตตามระดับความเสี่ยงของการเข้าถึงข้อมูล เช่น ระบบ Instant Messaging, Document Sharing, Networked White Board ระบบประชุมทางไกล และอุปกรณ์ IoT ที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 การบริหารจัดการบัญชีผู้ใช้งานที่มีสิทธิ์สูง

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	3.2.2.1 สถาบันการเงินมีมาตรการควบคุมและจำกัดการใช้บัญชีผู้ใช้งานสิทธิ์สูงอย่างเข้มงวด เช่น การมอบหมายสิทธิ์ การห้ามใช้สิทธิ์ร่วมกับผู้อื่น ระยะเวลาการใช้งาน และการกำหนดรหัสผ่านที่รัดกุม เป็นต้น 3.2.2.2 สถาบันการเงินแยกบัญชีผู้ใช้งานของผู้ดูแลระบบ เป็น 2 บัญชีผู้ใช้งาน คือ สำหรับการใช้งานทั่วไป และสำหรับการบริหารจัดการระบบที่จำเป็นต้องใช้สิทธิ์สูง หรือมีการอนุญาตให้ใช้งานสิทธิ์สูงตามความจำเป็น
Intermediate	3.2.2.3 สถาบันการเงินมีมาตรการควบคุมผู้ดูแลระบบฐานข้อมูลที่สามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูล (Database System) เพื่อป้องกันการนำข้อมูลไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต
Advanced	3.2.2.4 สถาบันการเงินใช้วิธีการพิสูจน์ตัวตนแบบ Multifactor เช่น การใช้ Tokens, Digital Certificates เป็นต้น ในการพิสูจน์ตัวตนของบัญชีผู้ใช้งานที่มีสิทธิ์สูงสำหรับระบบงานสำคัญตามที่สถาบันการเงินกำหนด (ตาม BIA หรือหลักเกณฑ์ที่เทียบเท่า ที่สูงสุด 2 ระดับแรก)

3.2.3 การบริหารจัดการการเข้าใช้งานของลูกค้า

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	3.2.3.1 สถาบันการเงินกำหนดมาตรการควบคุมในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าผู้ใช้งานผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินผ่านระบบ Internet ที่สอดคล้องตามระดับความเสี่ยง 3.2.3.2 สถาบันการเงินกำหนดให้หน่วยงานด้านการบริการลูกค้า เช่น Call Center มีขั้นตอนพิสูจน์ตัวตนลูกค้าในการใช้บริการหรือทำธุรกรรมตามระดับความเสี่ยง
Advanced	3.2.3.3 สถาบันการเงินมีมาตรการควบคุมการป้องกัน Malware และ Man-in-the-middle ในขั้นตอนการพิสูจน์ตัวตนของลูกค้าในการทำธุรกรรมที่มีความเสี่ยงสูงตามที่สถาบันการเงินกำหนดว่าเป็นธุรกรรมที่มีความเสี่ยงสูงผ่านเครือข่าย Internet 3.2.3.4 สถาบันการเงินพิจารณาการนำเทคโนโลยี Tokenization มาใช้ทดแทนค่าเฉพาะ (Unique Value) ของข้อมูลที่เป็นความลับ เช่น ใช้ทดแทนหมายเลขบัตรเครดิต เป็นต้น

3.2.4 การบริหารจัดการการเข้าถึงทางกายภาพ (Physical Access Management)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	3.2.4.1 สถาบันการเงินมีมาตรการควบคุมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางกายภาพ เพื่อป้องกันการเข้าถึงอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบเครือข่ายสื่อสารของสถาบันการเงินโดยไม่ได้รับอนุญาต 3.2.4.2 สถาบันการเงินมีมาตรการบริหารจัดการการเข้าถึงด้านกายภาพของระบบงาน IT ที่สำคัญ โดยครอบคลุมการป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต และการบันทึกการเข้าถึงพื้นที่

3.2.5 การบริหารจัดการการเข้าถึงจากระยะไกล (Remote Access Management)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	3.2.5.1 สถาบันการเงินกำหนดให้มีการเข้ารหัสช่องทางการเชื่อมต่อและใช้วิธีการพิสูจน์ตัวตนแบบ Multifactor ในการอนุญาตให้พนักงานหรือบุคคลภายนอกที่ได้รับอนุญาต เข้าใช้ระบบงาน IT ที่สำคัญ (Critical System) ของสถาบันการเงินจากระยะไกลผ่านเครือข่ายภายนอกตามความเสี่ยง

3.2.6 การบริหารจัดการการเข้าถึงกุญแจเข้าและถอดรหัสข้อมูล (Cryptographic Keys Access Management)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	3.2.6.1 สถาบันการเงินมีมาตรการควบคุมป้องกันไม่ให้บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้าถึงการจัดเก็บกุญแจเข้ารหัส ข้อมูลที่สถาบันการเงินใช้งาน 3.2.6.2 สถาบันการเงินมีมาตรการรักษาความปลอดภัยของกุญแจเข้ารหัสที่ใช้สำหรับระบบงาน IT ที่สำคัญ (Critical System) ทั้งด้าน Physical และ Logical โดยใช้อุปกรณ์รักษาความปลอดภัย HSM (Hardware Security Module) หรืออุปกรณ์อื่นที่ทำหน้าที่ในลักษณะเดียวกัน

3.2.7 การบริหารจัดการสิทธิ์การเข้าใช้งานของบุคคลภายนอก

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	3.2.7.1 สถาบันการเงินใช้วิธีการพิสูจน์ตัวตนอย่างเข้มงวด (Strong Authentication) ตามมาตรฐานสากล ในการอนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าใช้งานระบบงานและระบบเครือข่ายของสถาบันการเงินตามความเสี่ยง

3.3 การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล

3.3.1 การรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในอุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติงาน (Endpoint Data Security)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	3.3.1.1 สถาบันการเงินมีมาตรการควบคุมการใช้งานสื่อบันทึกข้อมูลแบบพกพาให้ใช้งานได้เฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น 3.3.1.2 สถาบันการเงินมีมาตรการควบคุมเพื่อป้องกันข้อมูลรั่วไหลจากการส่งข้อมูลออกภายนอกโดยไม่ได้รับอนุญาตผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น สื่อบันทึกข้อมูลแบบพกพา อีเมล และช่องทาง Social Network เป็นต้น 3.3.1.3 สถาบันการเงินติดตั้งโปรแกรมป้องกัน Malware บนอุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติงาน (Endpoint Devices) ของ สถาบันการเงิน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) เครื่องคอมพิวเตอร์ปฏิบัติงาน (Workstation) เครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (Laptops) และอุปกรณ์พกพา (Mobile Devices) เป็นต้น 3.3.1.4 สถาบันการเงินมีมาตรการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลจากอุปกรณ์พกพาที่สูญหายหรือถูกโจรกรรม 3.3.1.5 สถาบันการเงินมีกระบวนการควบคุมเพื่อล้างหรือทำลายข้อมูลออกจากสื่อบันทึกข้อมูลใดๆ ที่ไม่ได้ใช้งานแล้ว
Intermediate	3.3.1.6 สถาบันการเงินมีเครื่องมือป้องกันข้อมูลสำคัญรั่วไหลจากการส่งข้อมูลออกโดยไม่ได้รับอนุญาตผ่านช่องทางต่างๆ เช่น สื่อบันทึกข้อมูลแบบพกพา อีเมล และช่องทาง Social Network เป็นต้น 3.3.1.7 สถาบันการเงินมีมาตรการควบคุมจากส่วนกลาง เพื่อป้องกันภัยคุกคามจาก Malware สำหรับอุปกรณ์พกพาทุกเครื่องที่สามารถเข้าถึงข้อมูลของสถาบันการเงินได้ 3.3.1.8 สถาบันการเงินมีเครื่องมือบริหารจัดการอุปกรณ์พกพาเพื่อตรวจจับการเปลี่ยนแปลงแก้ไขอุปกรณ์ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น การทำ Jailbreak หรือ Rooted เป็นต้น 3.3.1.9 สถาบันการเงินมีมาตรการในการตรวจสอบและปรับปรุง Patch ของระบบปฏิบัติการ (Operation System) และระบบงาน (Application) บนอุปกรณ์พกพาที่เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายภายในให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
Advanced	3.3.1.10 สถาบันการเงินมีการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลลับหรือระบบงาน IT ที่สำคัญ (Critical System) ของสถาบันการเงิน ผ่านอุปกรณ์พกพาของพนักงานที่ได้รับอนุญาต (BYOD) ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัย เช่น Isolated Sandbox หรือ Secure Container เป็นต้น

3.3.2 การป้องกันข้อมูล

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	3.3.2.1 สถาบันการเงินกำหนดหลักเกณฑ์การจัดชั้นความลับของข้อมูลสารสนเทศ (Information Classification) ที่ระบุชั้นความลับของข้อมูลสารสนเทศ (Labeling) อย่างชัดเจน และกำหนดแนวทางการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลที่สอดคล้องตามชั้นความลับโดยครอบคลุม ● อุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติงาน (in Use/ at Endpoint) ● การส่งผ่านเครือข่าย (in Transit) ● ระบบและสื่อบันทึกข้อมูล (at Rest) ได้แก่ ข้อมูลบนระบบอุปกรณ์ และสื่อบันทึกข้อมูล เป็นต้น 3.3.2.2 สถาบันการเงินเข้ารหัสข้อมูลลับทุกครั้ง ในขณะรับส่งผ่านเครือข่ายสาธารณะหรือเครือข่ายที่ไม่น่าเชื่อถือ เช่น Internet เป็นต้น 3.3.2.3 สถาบันการเงินเข้ารหัสสื่อบันทึกข้อมูลของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (Endpoint Devices) ตามระดับความเสี่ยง เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ปฏิบัติงาน (Workstation) เครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (Laptops) และอุปกรณ์พกพา (Mobile Devices) หรือสื่อบันทึกข้อมูลอื่นที่ใช้บันทึกข้อมูลที่เป็นความลับ 3.3.2.4 สถาบันการเงินทำการปกปิดหรือลบข้อมูลในส่วนสำคัญของลูกค้า (Sensitive Data) ก่อนนำไปใช้งานใน Non-production Environment เพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลสำคัญของลูกค้าและเป็นไปตามที่กฎหมาย หลักเกณฑ์ของทางการ และนโยบายที่สถาบันการเงินกำหนดไว้
Intermediate	3.3.2.5 สถาบันการเงินมีเครื่องมือป้องกันการเข้าถึง หรือนำข้อมูลลับออกจากสถาบันการเงินโดยไม่ได้รับอนุญาต
Advanced	3.3.2.6 สถาบันการเงินเข้ารหัสข้อมูลลับในระหว่างการรับส่งข้อมูลผ่านเครือข่ายภายในสถาบันการเงิน

3.3.3 การทำลายข้อมูล (Data Disposal)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	3.3.3.1 สถาบันการเงินกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติการทำลายข้อมูลสารสนเทศ (Information Disposal) ครอบคลุมขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วิธีการทำลายข้อมูลที่สอดคล้องกับระดับความสำคัญของข้อมูล โดยมีกระบวนการควบคุมการทำลายข้อมูลที่ครอบคลุมการอนุมัติจากหน่วยงานเจ้าของข้อมูลก่อนดำเนินการ การควบคุมการทำลายในลักษณะ Dual Control การสอบทานการปฏิบัติงานโดยหัวหน้างาน รวมทั้งจัดทำทะเบียนการทำลายข้อมูลสำคัญ โดยระบุผู้รับผิดชอบในการทำลายข้อมูล วันที่ เวลา ชนิดของสื่อบันทึกข้อมูล Serial Number และวิธีการที่ใช้ทำลายข้อมูล

3.4 กระบวนการพัฒนาโปรแกรมให้มั่นคงปลอดภัย

3.4.1 กระบวนการพัฒนาโปรแกรมให้มั่นคงปลอดภัย (Secure Development)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	3.4.1.1 สถาบันการเงินกำหนดมาตรฐานและระเบียบวิธีปฏิบัติในการออกแบบและพัฒนาระบบอย่างปลอดภัย (Secure Coding) และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมทั้งควบคุมให้ผู้พัฒนาระบบปฏิบัติตามมาตรฐานและระเบียบวิธีปฏิบัติดังกล่าว 3.4.1.2 สถาบันการเงินจัดทำเอกสารรายละเอียดคุณสมบัติทางเทคนิค (Technical Specification) ให้ครอบคลุมการควบคุมการรักษาความปลอดภัย (Security Control) ตามนโยบาย/มาตรฐานที่สถาบันการเงินกำหนด 3.4.1.3 สถาบันการเงินทบทวนและทดสอบการควบคุมด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Control) ตามระดับความเสี่ยงของโปรแกรมที่พัฒนาก่อนนำไปใช้งานจริง 3.4.1.4 สถาบันการเงินจัดทำ Vulnerabilities Assessment เพื่อให้สามารถตรวจพบช่องโหว่และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขได้ก่อนเริ่มให้บริการจริงและเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ 3.4.1.5 สถาบันการเงินจัดทำ Penetration Testing โดยเฉพาะระบบงานที่เชื่อมต่อกับภายนอกทุกครั้งก่อนนำไปใช้งานจริงและเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ 3.4.1.6 สถาบันการเงินมีการจัดทำ Source Code Review ทุกครั้งที่มีการพัฒนา/เปลี่ยนแปลงระบบที่สำคัญ รวมถึงระบบ Internet Banking และ Mobile Banking เพื่อระบุช่องโหว่ด้านความมั่นคงปลอดภัย และปิดช่องโหว่ที่พบทุกครั้งก่อนนำไปใช้งานจริง 3.4.1.7 สถาบันการเงินควรจัดให้มีการทดสอบประสิทธิภาพ (Performance Test) ของระบบที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ/ทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบที่มีการเชื่อมโยงกับระบบอื่นจำนวนมาก เพื่อให้มั่นใจว่าระบบมีเสถียรภาพในการรองรับการใช้งานจำนวนมาก 3.4.1.8 สถาบันการเงินมีกระบวนการประเมินความจำเป็นในการจัดทำสัญญาและข้อตกลงการรับฝากทรัพย์สิน (Escrow Agreement) ในระบบงานสำคัญ

3.5 การบริหารจัดการ Patch (Patch Management)

3.5.1 กระบวนการและเครื่องมือในการบริหารจัดการ Patch

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	3.5.1.1 สถาบันการเงินมีการบริหารจัดการเพื่อปรับปรุง Patch ของระบบปฏิบัติการ (Operation System) ระบบงาน (Application System) ระบบฐานข้อมูล (Database System) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (Hardware) และระบบเครือข่ายสื่อสาร (Communication) ในระยะเวลาที่เหมาะสมตามระดับความเสี่ยง 3.5.1.2 สถาบันการเงินมีวิธีการรับ Patch ใหม่ ๆ จากแหล่งที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้เตรียมการปรับปรุงการตั้งค่า ของระบบปฏิบัติการ (Operation System) ระบบงาน (Application System) ระบบฐานข้อมูล (Database System) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (Hardware) และระบบเครือข่ายสื่อสาร (Communication) 3.5.1.3 สถาบันการเงินมีกระบวนการหรือเครื่องมือเพื่อใช้ในการระบุ จัดลำดับความสำคัญ และติดตาม Patch ด้านการรักษาความปลอดภัยที่ยังไม่มีการติดตั้ง รวมถึงมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงอย่างรัดกุมในส่วนที่ยังไม่ได้ติดตั้ง Patch
Advanced	3.5.1.4 สถาบันการเงินติดตั้ง Patch Monitoring Software ที่ใช้ติดตาม Patch ด้านการรักษาความปลอดภัยที่ยังไม่มีการติดตั้งของระบบปฏิบัติการ (Operation System) ระบบงาน (Application System) และระบบฐานข้อมูล (Database System) ที่สำคัญ 3.5.1.5 สถาบันการเงินทบทวนและปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการ Patch เพื่อให้มั่นใจได้ว่าสถาบันการเงินสามารถทดสอบและติดตั้ง Patch ด้านการรักษาความปลอดภัย ได้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปและสามารถรองรับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นได้อย่างรวดเร็ว

3.5.2 การประเมินและทดสอบ Patch

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	3.5.2.1 สถาบันการเงินมีกระบวนการในการจัดหา ทดสอบ และติดตั้ง Patch ตามระดับความสำคัญ 3.5.2.2 สถาบันการเงินกำหนดให้ทดสอบ Patch ที่ออกใหม่ทุกครั้ง ก่อนนำไปติดตั้งบนระบบงานจริง
Intermediate	3.5.2.3 สถาบันการเงินทดสอบและติดตั้ง Patch สำหรับช่องโหว่ที่มีความเสี่ยงสูงทันทีที่ Patch ได้ถูกเผยแพร่ออกมาหรือภายในกรอบเวลาตามที่สถาบันการเงินสามารถยอมรับความเสี่ยงได้

3.6 การบริหารจัดการประเด็นที่ตรวจพบ (Remediation Management)

3.6.1 การบริหารจัดการประเด็น (Issues Management)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	3.6.1.1 สถาบันการเงินจัดลำดับความสำคัญของประเด็นที่พบจากการประเมินช่องโหว่ด้านไซเบอร์จากการประเมินช่องโหว่ (Vulnerabilites Assessment) และการทดสอบเจาะระบบ (Penetration Test) และปรับปรุงแก้ไขตามกรอบเวลาที่กำหนด 3.6.1.2 สถาบันการเงินทำการทดสอบซ้ำอีกครั้ง (Re-test) เพื่อตรวจสอบว่าผลจากการประเมินช่องโหว่ (Vulnerabilites Assessment) และการทดสอบเจาะระบบ (Penetration Test) ที่เคยพบ ได้รับการแก้ไขแล้ว 3.6.1.3 สถาบันการเงินบันทึกและสอบทานรายละเอียดการบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของ สถาบันการเงิน ในเวลาที่เหมาะสม
Advanced	3.6.1.4 สถาบันการเงินกำหนดให้การบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของสถาบันการเงินต้องดำเนินการโดยบุคลากรและเครื่องมือที่ได้รับอนุญาตซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของ สถาบันการเงิน

4. การตรวจจับ (Detection)

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้สถาบันการเงินมีกระบวนการบริหารจัดการและมาตรการในการตรวจหาช่องโหว่หรือจุดอ่อนของระบบงาน เพื่อให้ทราบถึงช่องโหว่ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบ และสามารถดำเนินการปรับปรุงแก้ไขป้องกันความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันการณ์ มีการบริหารจัดการข้อมูลและเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัย (Security Information and Event Management) เพื่อติดตามและรายงานพฤติกรรมที่ผิดปกติได้อย่างทันกาล และมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ภัยคุกคามทางไซเบอร์ภายในองค์กรและการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อประโยชน์ในการสร้างความร่วมมือกับการรับมือภัยไซเบอร์และสามารถระงับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้

4.1 การตรวจช่องโหว่

4.1.1 การตรวจหาและกำจัดไวรัสและมัลแวร์

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	4.1.1.1 สถาบันการเงินติดตั้ง Anti-Malware บนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และมีการปรับปรุงโปรแกรม Anti-Malware ให้เป็นปัจจุบันโดยอัตโนมัติ 4.1.1.2 สถาบันการเงินมีกระบวนการบริหารจัดการหรือมาตรการคัดกรอง (Filter) ภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่ปะปนมากับ Email เช่น โปรแกรม Malware หรือ Email ที่ส่งมาจากผู้ส่งที่น่าสงสัย เป็นต้น
Intermediate	4.1.1.3 สถาบันการเงินมีเครื่องมือตรวจหา (Scan) และปิดกั้น (Block) โปรแกรม Malware ที่แฝงมากับ Email และ เอกสารแนบโดยอัตโนมัติ

4.1.2 การประเมินช่องโหว่ และการทดสอบเจาะระบบ

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	4.1.2.1 สถาบันการเงินจัดทำ Vulnerabilities Assessment ครอบคลุมระบบงานอย่างสม่ำเสมอตามระดับความเสี่ยง สำหรับระบบงานสำคัญ (Critical System) ควรจัดทำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และรายงานไปยังผู้ที่รับผิดชอบ เพื่อดำเนินการแก้ไขหรือปิดช่องโหว่อย่างเหมาะสม 4.1.2.2 สถาบันการเงินจัดทำ Penetration Testing ครอบคลุมระบบงานที่เชื่อมต่อกับภายนอกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยผู้เชี่ยวชาญ และมีการรายงานไปยังผู้ที่รับผิดชอบ เพื่อดำเนินการแก้ไขหรือปิดช่องโหว่อย่างเหมาะสม 4.1.2.3 สถาบันการเงินมีกระบวนการปรับปรุงแก้ไขช่องโหว่หรือจุดอ่อนที่ตรวจพบจากการทำ Vulnerabilites Assessment, Penetration Testing และ Source Code Review อย่างชัดเจน
Intermediate	4.1.2.4 หน่วยงานอิสระ เช่น หน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานบริหารความเสี่ยง ประเมินขอบเขต กระบวนการ คุณภาพผู้ทดสอบ และผลของการทดสอบเจาะระบบเพื่อประเมินคุณภาพการจัดทำ และติดตามควบคุมดูแลให้มีการแก้ไขช่องโหว่ให้อยู่ในกรอบเวลาที่กำหนด

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Advanced	4.1.2.5 สถาบันการเงินมีกระบวนการทดสอบเจาะระบบในลักษณะ Red Team ที่ครอบคลุมการบริหารจัดการ กระบวนการป้องกัน ตรวจจับ รับมือ กู้คืน รวมถึงรวมข้อมูลการรายงานเหตุการณ์จากการถูกโจมตีหรือภัยคุกคามทางไซเบอร์ จาก Cyber Threat Intelligence มาออกแบบสถานการณ์จำลองให้อยู่ในรูปแบบเสมือนจริง (Simulation Cyber Attack) และมีการทดสอบเจาะระบบโดยไม่มีการแจ้งเตือนหน่วยงานเฝ้าระวังการรักษาความมั่นคงปลอดภัยล่วงหน้า (Silent Mode) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าสถาบันการเงินสามารถรับมือเมื่อมีเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์เกิดขึ้นจริง ซึ่งสถาบันการเงินสามารถอ้างอิงตามแนวปฏิบัติของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การทดสอบเจาะระบบแบบ Intelligence-led Penetration Testing (iPentest)

4.2 การตรวจจับกิจกรรมที่ผิดปกติ (Anomalies Activity Detection)

4.2.1 การติดตามและวิเคราะห์บันทึกเหตุการณ์ (Log Monitoring and Analysis)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	4.2.1.1 สถาบันการเงินจัดให้มีการจัดเก็บบันทึกเหตุการณ์ (Log) ● บันทึกการเข้าถึง (Access Log) ● บันทึกการดำเนินงาน (Activity Log) ที่สำคัญ ● บันทึกร่องรอยกิจกรรมการทำธุรกรรม (Transaction Log) ● บันทึกด้านการรักษาความปลอดภัย (Security Event Log) โดยบันทึกดังกล่าวต้องถูกจัดเก็บย้อนหลังเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 90 วัน หรือตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด ด้วยวิธีการที่ปลอดภัย 4.2.1.2 ข้อมูลการบันทึกเหตุการณ์ ถูกจัดเก็บไว้ที่เครื่องแม่ข่ายที่แยกเฉพาะ และมีการควบคุมการเข้าถึง เพื่อป้องกันการเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือทำลาย โดยมีการรักษาความปลอดภัยที่รัดกุมเพียงพอ 4.2.1.3 สถาบันการเงินมีการใช้ระบบในการควบคุมค่าเวลาของเครื่องแม่ข่าย ระบบงาน อุปกรณ์เครือข่ายสื่อสาร ให้ตรงกับเครื่องเซิร์ฟเวอร์ Network Time Protocol:NTP (Clock Synchronization) เพื่อให้ค่าเวลาในการบันทึกเหตุการณ์ (Log) มีความถูกต้องในลักษณะ Real-Time ซึ่งเครื่องเซิร์ฟเวอร์ NTP ต้องรับสัญญาณนาฬิกาจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ ยกตัวอย่างเช่น กรมอุทกศาสตร์ (กองทัพเรือ) หรือ สถาบันมาตรวิทยา (กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) เป็นต้น

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
	4.2.1.4 สถาบันการเงินมีการสอบทาน Access Log และ Activity Log ของผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีสิทธิ์สูงอย่างสม่ำเสมอ เช่น System Administrator, System Operator เป็นต้น เพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้ปฏิบัติงานเข้าถึงและปฏิบัติงานตามขอบเขตหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 4.2.1.5 สถาบันการเงินมีกระบวนการหรือระบบ ที่สามารถเฝ้าระวังหรือติดตามพฤติกรรมการเข้าใช้งานระบบของพนักงานและบุคคลภายนอก (3rd Party) รวมถึงแจ้งเตือนผู้ที่รับมอบอำนาจทันทีเมื่อมีพฤติกรรมที่น่าสงสัย เพื่อดำเนินการแก้ไขอย่างทันการณ์

4.2.2 การบริหารจัดการข้อมูลและเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัย (Security Information and Event Management)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	4.2.2.1 สถาบันการเงินมีกระบวนการในการตรวจจับการเข้าถึงระบบงานสำคัญ (Critical System) เพื่อตรวจสอบการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือการพยายามเข้าถึงอย่างผิดปกติ 4.2.2.2 สถาบันการเงินมีการกำหนดความเหมาะสมและประเมินการตั้งค่าที่แสดงความผิดปกติ (Thresholds) สำหรับข้อมูลการบันทึกเหตุการณ์ (Log) อย่างสม่ำเสมอ เพื่อติดตามและรายงานพฤติกรรมที่ผิดปกติได้อย่างทันกาล 4.2.2.3 สถาบันการเงินมีมาตรการควบคุมเชิงเทคนิคที่ใช้ Defense-in-Depth ตรวจจับและรับมือการโจมตีระบบเครือข่ายที่อาจมีรูปแบบของการรับส่งข้อมูลเข้าออกที่ผิดปกติ และ/หรือการโจมตีแบบ DDoS ได้อย่างทันกาล
Intermediate	4.2.2.4 สถาบันการเงินมีเครื่องมือสำหรับตรวจจับเหตุการณ์ผิดปกติที่เกิดขึ้นกับระบบ และแจ้งเตือนไปยังผู้ที่รับผิดชอบโดยอัตโนมัติเมื่อถึง Thresholds ที่กำหนดไว้ เพื่อดำเนินการแก้ไขอย่างทันท่วงที 4.2.2.5 สถาบันการเงินมีระบบหรือเครื่องมือติดตามกิจกรรมที่ผิดปกติหรืออาจเข้าข่ายที่ผิดปกติ (Potential and unusual insider activities) ที่อาจนำไปสู่การขโมยข้อมูลหรือทำลายข้อมูล
Advanced	4.2.2.6 สถาบันการเงินมีเครื่องมือเพื่อนำข้อมูลกิจกรรมที่ผิดปกติและการแจ้งเตือนจากระบบและเครือข่ายต่าง ๆ มาใช้เชื่อมโยงเพื่อตรวจจับและป้องกันการโจมตีในลักษณะ Multi-Faceted เช่น Simultaneous Account Takeover และ DDoS attack เป็นต้น 4.2.2.7 สถาบันการเงินมีระบบการติดตามและวิเคราะห์เพื่อใช้แจ้งเตือนพฤติกรรมที่ผิดปกติของผู้ใช้งานตามระดับความเสี่ยง เช่น การใช้งานระบบเครือข่าย การทำงานนอกเวลาทำการ หรือการใช้อุปกรณ์ที่ไม่ได้รับอนุญาต เป็นต้น

4.2.3 การติดตามธุรกรรมของลูกค้า

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	4.2.3.1 สถาบันการเงินมีการเฝ้าระวังและติดตามพฤติกรรมการดำเนินการใด ๆ ที่น่าสงสัยและ/หรือเข้าข่ายเป็นการทุจริตของลูกค้า เช่น การทุจริตในขั้นตอนการพิสูจน์ตัวตน การเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนตัวหรือวงเงินการทำรายการ และการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ 4.2.3.2 สถาบันการเงินมีระบบในการติดตามและแจ้งเตือน เมื่อพบรายการการนำเงินออกจากบัญชีลูกค้าที่ผิดปกติ โดยมีการแจ้งเตือนให้ลูกค้ารับทราบก่อนหรือหลังการทำธุรกรรมดังกล่าวทันที
Intermediate	4.2.3.3 สถาบันการเงินมีเครื่องมือแจ้งเตือนโดยอัตโนมัติ เมื่อพบพฤติกรรมของลูกค้าที่ผิดปกติ เช่น ลูกค้า Log in เข้าใช้ระบบงาน จาก IP Address ในสถานที่ที่แตกต่างกันในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน เป็นต้น

4.3 การตรวจจับเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์

4.3.1 การเฝ้าระวังเหตุการณ์

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	4.3.1.1 สถาบันการเงินมีกระบวนการเฝ้าระวัง การเข้าใช้งานโดยผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต การเชื่อมต่อกับระบบของสถาบันการเงินด้วยอุปกรณ์ที่ไม่ได้รับอนุญาต และการติดตั้ง Software ที่ไม่ได้รับอนุญาต 4.3.1.2 สถาบันการเงินกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในการติดตาม ดูแล และรายงานการถูกคุกคามทางไซเบอร์ รวมทั้งกิจกรรมต้องสงสัย 4.3.1.3 สถาบันการเงินเฝ้าระวังตรวจหาการบุกรุกพื้นที่โดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น การเฝ้าระวังผ่านระบบกล้องวงจรปิด (CCTV) ตลอดเวลา เป็นต้น 4.3.1.4 สถาบันการเงินมีกระบวนการเฝ้าระวังเหตุการณ์ต่างๆ โดยเชื่อมโยงข้อมูลจากหลายแหล่ง เช่น จากระบบเครือข่าย ระบบงาน และ Firewall เป็นต้น 4.3.1.5 สถาบันการเงินมีมาตรการเฝ้าระวังการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญ (Critical System) และทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง
Intermediate	4.3.1.6 สถาบันการเงินมี Security Operations Center (SOC) หรือหน่วยงานที่เทียบเท่า รับผิดชอบในการเฝ้าระวัง ติดตาม วิเคราะห์ ประสานงาน และเป็นศูนย์กลางในการจัดการเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ 4.3.1.7 สถาบันการเงินมีเครื่องมือตรวจจับการรับส่งข้อมูลสำคัญผ่านช่องทางต่าง ๆ ซึ่งอาจมีความเสี่ยงต่อการรั่วไหลข้อมูลสำคัญ เช่น ระบบ Data Loss Prevention หรือ Data Leak Prevention เป็นต้น

4.3.2 การตรวจจับและแจ้งเตือน (Detect and Alert)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	4.3.2.1 สถาบันการเงินมีกระบวนการหรือมาตรการแจ้งเตือนเมื่อพบเหตุการณ์ที่มีโอกาสเป็นการโจมตีทางไซเบอร์ เช่น Antivirus Alert, Log Event Alerts เป็นต้น เพื่อให้หน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการเฝ้าระวังด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทราบอย่างทันกาล 4.3.2.2 สถาบันการเงินกำหนดค่าพารามิเตอร์ที่ใช้ในการตรวจจับเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์เพื่อสามารถแก้ไขเหตุการณ์ได้อย่างทันกาล 4.3.2.3 รายงาน System Performance รวมถึง Network Utilization มีข้อมูลที่สะท้อนความเสี่ยงในการตรวจจับเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ 4.3.2.4 สถาบันการเงินมีเครื่องมือและกระบวนการในการตรวจจับและแจ้งเตือน เมื่อตรวจพบพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ที่ผิดปกติ เพื่อรายงานให้หน่วยงานหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการรับมือเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ทราบและดำเนินการแก้ไข
Intermediate	4.3.2.5 สถาบันการเงินมีเครื่องมือหรือกระบวนการที่สามารถตรวจจับการพยายามบุกรุกเครือข่ายที่อาจจะสร้างความเสียหายต่อสถาบันการเงิน 4.3.2.6 สถาบันการเงินมีเครื่องมือตรวจจับเหตุการณ์ผิดปกติ (incident) และสามารถแจ้งเตือนไปยังหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องให้รับมือได้ทันกาล
Advanced	4.3.2.7 สถาบันการเงินมีเครื่องมือที่สามารถตรวจจับโดยอัตโนมัติ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการตั้งค่าความปลอดภัยของระบบโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น การแก้ไขค่าความปลอดภัยของ System file ที่สำคัญ อุปกรณ์เครือข่าย หรืออุปกรณ์รักษาความปลอดภัยเครือข่าย เป็นต้น 4.3.2.8 สถาบันการเงินมีเครื่องมือที่สามารถติดตามภัยคุกคามที่ซับซ้อนแบบอัตโนมัติ สามารถตรวจจับและแจ้งเตือนเหตุการณ์ตามความเสี่ยงไปยังผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องได้ทันที 4.3.2.9 สถาบันการเงินมีเครื่องมือวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูลเหตุการณ์จากแหล่งต่าง ๆ ของสถาบันการเงิน แบบ Real Time จากอุปกรณ์เครือข่ายหรืออุปกรณ์รักษาความปลอดภัยเครือข่ายของระบบที่สำคัญ เช่น Firewall, IPS, IDS เป็นต้น และสามารถแจ้งเตือนได้ตามเงื่อนไขที่สถาบันการเงินกำหนด 4.3.2.10 สถาบันการเงินมีเครื่องมือที่สามารถตรวจจับภัยคุกคามจากภายในและภายนอกที่เชื่อมโยงในระดับองค์กร รวมถึงแจ้งเตือนหน่วยงานที่รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ดำเนินการแก้ไขตามแนวทางการรับมือที่เครื่องมือแจ้งมาในเบื้องต้น

4.4 การตระหนักถึงสถานการณ์ความเสี่ยง

4.4.1 การรวบรวมองค์ความรู้ภัยคุกคามทางไซเบอร์

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	4.4.1.1 สถาบันการเงินมอบหมายให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการรวบรวมและวิเคราะห์ Cyber Threat Intelligence เพื่อให้มีข้อมูลภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นใหม่และแนวทางดำเนินการ เพื่อเป็นประโยชน์ในการป้องกัน ติดตาม และรับมือกับเหตุการณ์ทางไซเบอร์อย่างมีประสิทธิภาพ 4.4.1.2 สถาบันการเงินเป็นสมาชิกหรือใช้บริการหน่วยงานที่ให้บริการ Cyber Threat Intelligence ซึ่งให้ข้อมูลข่าวสาร ผลการวิเคราะห์ วิธีการรูปแบบ และข้อเสนอแนะในการลดและควบคุมความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์
Intermediate	4.4.1.3 สถาบันการเงินจัดให้มีกระบวนการรวบรวมข้อมูลภัยคุกคาม (Threat Feed) ทั้งจากแหล่งข้อมูลภายในและจากภายนอก 4.4.1.4 สถาบันการเงินมีหลักเกณฑ์ในการรวบรวมข้อมูล Cyber Threat Intelligence เช่น ความถี่ ประเภทช่องทางในการรับ และการจัดลำดับความสำคัญของข้อมูล (Data Classification) เป็นต้น 4.4.1.5 สถาบันการเงินมีการจัดเก็บ Cyber Threat Intelligence แบบศูนย์กลาง (Central Repository) เพื่อประโยชน์ในการใช้งาน และสามารถควบคุมไม่ให้มีการแก้ไขข้อมูล
Advanced	4.4.1.6 สถาบันการเงินมีระบบที่สามารถรวบรวม Cyber Threat Intelligence จากแหล่งต่างๆ แบบ Real-time ได้โดยอัตโนมัติ 4.4.1.7 สถาบันการเงินจัดลำดับความสำคัญของแหล่งข้อมูล Threat Intelligence เพื่อใช้ในการติดตาม 4.4.1.8 Threat Intelligence ควรครอบคลุมถึงข้อมูลเหตุการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศที่อาจกระทบกับความเสี่ยงด้านไซเบอร์

4.4.2 การติดตามและวิเคราะห์ภัยคุกคาม

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	4.4.2.1 สถาบันการเงินมีกระบวนการติดตาม Cyber Threat Intelligence เพื่อตรวจพบภัยคุกคามทางไซเบอร์รูปแบบใหม่
Advanced	4.4.2.2 สถาบันการเงินมีระบบวิเคราะห์ภัยคุกคาม (Threat analysis system) ที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลภัยคุกคามต่างๆ และแจ้งเตือนไปยังผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง ตามระดับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้ 4.4.2.3 สถาบันการเงินนำผลการวิเคราะห์ Threat Intelligence จัดทำรายงานสรุปภัยคุกคามทางไซเบอร์ ความเสี่ยงด้านไซเบอร์และแนวทางการรับมือภัยคุกคามดังกล่าว

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
	4.4.2.4 สถาบันการเงินนำผลการวิเคราะห์ Threat Intelligence ปรับปรุงข้อมูล Risk Profile ขององค์กรและระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อจัดลำดับความสำคัญของมาตรการลดความเสี่ยงของภัยคุกคามทางไซเบอร์ 4.4.2.5 สถาบันการเงินนำผลการวิเคราะห์ Threat Intelligence ปรับปรุงสถาปัตยกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัย (IT Security Architecture) และการกำหนดมาตรฐานการตั้งค่าระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 4.4.2.6 สถาบันการเงินนำผลการวิเคราะห์ Threat Intelligence มาคาดการณ์แนวโน้มและรูปแบบของภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

4.4.3 การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ภัยคุกคามทางไซเบอร์ภายในองค์กร

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	4.4.3.1 สถาบันการเงินมีแนวทางการสื่อสารข้อมูลด้าน Cyber Threat Intelligence และเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ ให้แก่พนักงานที่เกี่ยวข้อง
Intermediate	4.4.3.2 ผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินมีการสื่อสารข้อมูลด้าน Cyber Threat Intelligence ที่อาจส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านธุรกิจ และให้ข้อแนะนำเพื่อการบริหารจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นให้หน่วยงานธุรกิจที่เกี่ยวข้องรับทราบ

4.4.4 การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	4.4.4.1 สถาบันการเงินจัดทำทะเบียนข้อมูลผู้ประสานงานของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น หน่วยงานกำกับดูแล หรือหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ เป็นต้น พร้อมทั้งทบทวนให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ 4.4.4.2 สถาบันการเงินแลกเปลี่ยนข้อมูลภัยคุกคามทางไซเบอร์กับหน่วยงานกำกับดูแล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการสร้างความร่วมมือกับการรับมือภัยไซเบอร์ 4.4.4.3 สถาบันการเงินมีกระบวนการที่มั่นคงปลอดภัย ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลภัยคุกคามและช่องโหว่กับหน่วยงานภายนอก 4.4.4.4 สถาบันการเงินมีตัวแทนเข้ามีส่วนร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล Cyber Threat Intelligence อย่างสม่ำเสมอ โดยอย่างน้อยต้องมีส่วนร่วมการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้าน Cyber Threat Intelligence ที่จัดตั้งโดยสมาคมธนาคารไทย
Advanced	4.4.4.5 สถาบันการเงินมีการจัดทำข้อตกลงอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรในการแลกเปลี่ยน Cyber Threat Intelligence กับสถาบันการเงินหรือหน่วยงานภายนอกอื่น 4.4.4.6 สถาบันการเงินแลกเปลี่ยนข้อมูล Cyber Threat Intelligence ในเชิงรุกให้แก่สถาบันการเงินอื่น หน่วยงานกำกับดูแลหรือหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย โดยทันทีเมื่อพบข้อมูลภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจจะกระทบต่อระบบสถาบันการเงิน

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
	4.4.4.7 สถาบันการเงินมีกระบวนการในการสื่อสารและร่วมมือเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์กับหน่วยงานภายนอก รวมถึงมีการสื่อสารต่อสาธารณะตามความเหมาะสมเมื่อมีความจำเป็น

5. การตอบสนองต่อเหตุการณ์และการกู้คืนระบบ (Response and Recovery)

วัตุประสงค์ : เพื่อให้สถาบันการเงินมีแผน มาตรฐาน และระเบียบวิธีปฏิบัติในการรับมือภัยคุกคามและการตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ที่อาจส่งผลกระทบให้เกิดการหยุดชะงักหรือเกิดความเสียหายต่อระบบ และสามารถกู้คืนระบบให้กลับคืนสู่สภาพปกติภายใต้ระยะเวลาที่ยอมรับได้

5.1 การเตรียมการเพื่อรับมือและตอบสนองต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Response Planning)

5.1.1 การวางแผนการรับมือภัยคุกคามและการตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	5.1.1.1 สถาบันการเงินมีแผน มาตรฐาน และระเบียบวิธีปฏิบัติในการรับมือภัยคุกคามและการตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ ซึ่งรวมถึงการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทาง Digital (Digital Forensics) ไว้อย่างชัดเจน 5.1.1.2 สถาบันการเงินมีการจัดทำแผนการรับมือภัยคุกคามและตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ (Cyber Incident Response Plan) สำหรับภัยไซเบอร์สำคัญที่สถาบันการเงินมีโอกาสเผชิญ โดยการจัดทำแผนมีการตรวจสอบ วิเคราะห์หาสาเหตุ และประเมินผลกระทบเพื่อให้สามารถใช้อ้างอิงในการรับมือภัยคุกคาม ตอบสนองต่อเหตุการณ์ และกู้คืนระบบและข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและทันการณ์ 5.1.1.3 สถาบันการเงินมีแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (BCP) ที่ครอบคลุมเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์และเชื่อมโยงกับแผนการรับมือภัยคุกคามและตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ โดยการจัดทำอย่างน้อยครอบคลุมกระบวนการ ดังนี้ ● การวิเคราะห์ผลกระทบทางธุรกิจ (Business Impact Analysis) ● การประเมินความเสี่ยง (Risk Analysis) ● การวางกลยุทธ์สำหรับแผนฉุกเฉิน ● การจัดทำแผนฉุกเฉิน ● การสื่อสารและฝึกอบรมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก ● การทดสอบ ปรับปรุง และสอบทานแผนฉุกเฉิน 5.1.1.4 การจัดทำแผนฉุกเฉินดังกล่าวให้อ้างอิงตามแนวปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risk Management Implementation Guideline)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
	5.1.1.5 แผนการรับมือภัยคุกคามและตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ (Cyber Incident Response Plan) สอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนฉุกเฉินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT DRP) และแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (BCP) 5.1.1.6 สถาบันการเงินนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ (Lessons learned) จากการถูกโจมตีหรือจากที่มีเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกสถาบันการเงินมาปรับปรุงแผนรับมือภัยคุกคามและตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ แผน IT DRP และ แผน BCP 5.1.1.7 สถาบันการเงินมีการทบทวนแผนฉุกเฉินที่รองรับภัยคุกคามและตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ โดยคำนึงถึงเหตุการณ์ความเสียหายครอบคลุมสถานการณ์จำลองต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงเหตุการณ์จากภัยไซเบอร์ที่อาจส่งผลกระทบรุนแรง อย่างน้อยครอบคลุมเหตุการณ์ ดังนี้ ● ระบบงานสำคัญที่ศูนย์คอมพิวเตอร์หลัก และศูนย์สำรองไม่สามารถใช้งานได้พร้อมกัน ● ข้อมูลจริงและข้อมูลชุดสำรองไม่สามารถใช้งานได้ 5.1.1.8 การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน ระบบงาน หรือสิทธิ์ผู้ใช้งาน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ต้องได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารก่อนนำไปใช้ปฏิบัติงานจริง
Intermediate	5.1.1.9 สถาบันการเงินมีการประเมินประสิทธิภาพ ความพร้อมและศักยภาพของเครื่องมือ บุคลากรและบริการของบุคคลภายนอก ผู้เชี่ยวชาญ หรือที่ปรึกษา (Due Diligence) อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจในความพร้อมของการให้บริการเมื่อมีเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์เกิดขึ้น

5.1.2 การทดสอบความพร้อมรับมือภัยคุกคามและตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	5.1.2.1 สถาบันการเงินทดสอบความสามารถในการกู้คืนข้อมูลจากชุดข้อมูลสำรอง และความถูกต้องของการประมวลผลระบบงานและข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลสำรองมีความครบถ้วนถูกต้องสามารถนำมาใช้งานได้เมื่อมีเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์เกิดขึ้นจริง 5.1.2.2 สถาบันการเงินจัดให้มีการทดสอบแผนในการรับมือภัยคุกคามและตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ (Cyber Incident Response Plan) ที่ครอบคลุมระบบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญของสถาบันการเงิน 5.1.2.3 สถาบันการเงินจัดให้มีการทดสอบแผนฉุกเฉินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT DRP) ที่ครอบคลุมภัยคุกคามทางไซเบอร์ และระบบงานสำคัญระบบที่เชื่อมต่อกับบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะระบบงานหรือข้อมูลที่มีผลกระทบต่อการให้บริการลูกค้าหรือต่อสถาบันการเงินทั้งระบบ เช่น ระบบเงินฝาก ระบบการโอนและชำระเงินระหว่างธนาคาร เป็นต้น นอกจากนี้ มีการทดสอบระบบสำรองในลักษณะเสมือนจริง (DR live test) เพื่อให้มั่นใจว่าระบบสำรองสามารถรองรับธุรกิจให้สามารถดำเนินได้อย่างต่อเนื่อง

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Intermediate	5.1.2.4 สถาบันการเงินทดสอบแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (BCP) ที่ครอบคลุมเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่มีโอกาสเกิดขึ้น โดยให้ครอบคลุมตามสถานการณ์จำลอง (Scenario) ที่สะท้อนภัยคุกคามทางไซเบอร์รูปแบบใหม่ ๆ ที่มีโอกาสเกิดขึ้นกับสถาบันการเงิน โดยมีการทดสอบในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ลักษณะ table top หรือการจำลองการโจมตีทางไซเบอร์ (Cyber War Game/Cyber Simulation) เป็นต้น 5.1.2.5 สถาบันการเงินนำผลการทดสอบแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (BCP) แผนฉุกเฉินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ IT (DRP) และแผนในการรับมือภัยคุกคามและตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ (Cyber Incident Response Plan) มาทบทวนและปรับปรุงกระบวนการรับมือและตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
Advanced	5.1.2.6 สถาบันการเงินทดสอบแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (BCP) ที่ครอบคลุมเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ ครอบคลุมธุรกรรมสำคัญและเชื่อมโยงไปยังธุรกิจหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง 5.1.2.7 สถาบันการเงินมีการทดสอบการรับมือภัยคุกคามและตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ (Cyber Incident response) ที่ซับซ้อน ซึ่งเคยเกิดขึ้นกับองค์กรอื่น เพื่อให้มั่นใจในความพร้อมของสถาบันการเงินในการรองรับสถานการณ์ในลักษณะเดียวกัน 5.1.2.8 สถาบันการเงินจัดให้มีกระบวนการหาสาเหตุที่แท้จริง (Root Cause) ของปัญหาที่พบในระหว่างการทดสอบแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (BCP) การทดสอบแผนฉุกเฉินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT DRP) ที่ครอบคลุมเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาในภายหลัง 5.1.2.9 สถาบันการเงินมีการทดสอบศักยภาพ (Stress Test) ในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์ โดยใช้สถานการณ์จำลองเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ที่ส่งผลกระทบต่อการให้บริการของระบบ หรือก่อให้เกิดความเสียหายทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญ 5.1.2.10 การทดสอบแผนฉุกเฉินของสถาบันการเงิน ครอบคลุมการย้ายศูนย์ประมวลผล การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน การเปลี่ยนแปลงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อันเนื่องมาจากเหตุการณ์ที่สถาบันการเงินได้รับผลกระทบจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ โดยไม่ก่อให้เกิดการหยุดชะงักหรือกระทบต่อความสามารถในการให้บริการ และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อข้อมูลของสถาบันการเงิน

5.1.3 บทบาทหน้าที่การรับมือภัยคุกคามและตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ (Incident Response Function)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	5.1.3.1 สถาบันการเงินมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการรับมือภัยคุกคามและตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ 5.1.3.2 สถาบันการเงินมีบุคลากรที่ทำหน้าที่รับมือและตอบสนองต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญอย่างเพียงพอ รวมทั้งประเมินบุคลากรทางด้านเทคนิค ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการรับมือเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ เพื่อให้มีความพร้อมสำหรับการใช้บริการในระหว่างหรือหลังเกิดเหตุการณ์
Intermediate	5.1.3.3 สถาบันการเงินมีบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการรับมือภัยคุกคามและตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ของสถาบันการเงิน รวมถึงการประสานงานและติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานและผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอก ทั้งระหว่างและหลังการเกิดเหตุการณ์การโจมตีทางไซเบอร์
Advanced	5.1.3.4 เมื่อมีเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์เกิดขึ้น ผู้ทำหน้าที่บริหารจัดการเหตุการณ์ผิดปกติและผู้ทำหน้าที่ติดตามและวิเคราะห์ Cyber Threat Intelligence ต้องมีการทำงานอย่างใกล้ชิดมีบูรณาการ 5.1.3.5 สถาบันการเงินเชื่อมโยงและวิเคราะห์ Threat Intelligence ข้อมูลการบริหารจัดการระบบเครือข่าย และข้อมูลการรับมือเหตุการณ์ผิดปกติเพื่อเตรียมรับมือภัยคุกคามและตอบสนองในเชิงรุกต่อเหตุการณ์ผิดปกติที่อาจเกิดขึ้น

5.2 การบริหารจัดการเหตุการณ์ผิดปกติ

5.2.1 กระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ผิดปกติ

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	5.2.1.1 สถาบันการเงินจัดให้มีรายชื่อหน่วยงานภายนอกพร้อมช่องทางการติดต่อที่เป็นปัจจุบัน เพื่อใช้ติดต่อกรณีเกิดเหตุการณ์ผิดปกติจากภัยคุกคามทางไซเบอร์หรือเมื่อมีความจำเป็น เพื่อทำให้สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างทันกาล 5.2.1.2 สถาบันการเงินจัดให้มีกระบวนการบริหารจัดการทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ผิดปกติจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งครอบคลุมการจำกัดการเข้าถึง การยกเลิกใช้งาน การทำลายหรือทดแทน รวมถึงการตั้งค่าใหม่และการทดสอบก่อนนำกลับมาใช้งาน 5.2.1.3 สถาบันการเงินมีกระบวนการในการตัดสินใจใช้แผนรับมือภัยคุกคามและตอบสนอง ต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ที่เกิดกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Intermediate	5.2.1.4 สถาบันการเงินวิเคราะห์เหตุการณ์ผิดปกติทางด้านความมั่นคงปลอดภัยตั้งแต่ช่วงแรกเมื่อตรวจพบเหตุการณ์บุกรุก เพื่อตอบสนองและลดผลกระทบต่อเหตุการณ์ดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันกาล

5.3 การส่งต่อและการรายงานข้อมูลเหตุการณ์ (Escalation and Reporting)

5.3.1 การส่งต่อและการสื่อสารข้อมูลเหตุการณ์

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	5.3.1.1 สถาบันการเงินกำหนดช่องทางและวิธีการการสื่อสารและการส่งต่อข้อมูลเหตุการณ์ทางไซเบอร์ไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้พนักงานสามารถรายงานข้อมูลเหตุการณ์ทางไซเบอร์ได้อย่างทันกาล 5.3.1.2 สถาบันการเงินมีระเบียบวิธีปฏิบัติในการแจ้งลูกค้า หน่วยงานผู้กำกับดูแล และหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายทราบ เมื่อเกิดเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ เช่น มีการเข้าถึงหรือใช้ข้อมูลลูกค้าจากผู้ไม่ประสงค์ดี 5.3.1.3 สถาบันการเงินกำหนดเงื่อนไขการรายงานเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์หรือช่องโหว่ของระบบที่ตรวจพบเสนอผู้บริหารระดับสูงตามระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น 5.3.1.4 สถาบันการเงินมีแผนสื่อสารเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ไปยังองค์กรหรือหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับผลกระทบ 5.3.1.5 สถาบันการเงินมีแผนสื่อสารเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ไปยังสื่อมวลชนตามความจำเป็นและเหมาะสม

5.3.2 การรายงานเหตุการณ์ผิดปกติ

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	5.3.2.1 สถาบันการเงินจัดประเภทของเหตุการณ์ บันทึก ติดตามและรายงานเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้น 5.3.2.2 สถาบันการเงินมีกระบวนการส่งข้อมูลเหตุการณ์ต่อผู้รับผิดชอบในการวิเคราะห์ รับมือภัยคุกคาม และตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ (Escalation process) 5.3.2.3 สถาบันการเงินจัดทำรายงานสรุปเหตุการณ์ผิดปกติ ภัยคุกคาม หรือเหตุละเมิด (Violations) ทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นกับสถาบันการเงินเสนอคณะกรรมการสถาบันการเงิน หรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องรับทราบ

6. การบริหารความเสี่ยงจากบุคคลภายนอก (Third Party Risk Management)

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้สถาบันการเงินมีแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากการใช้บริการ การเชื่อมต่อ หรือการเข้าถึงข้อมูลจากบุคคลภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการติดตามความเสี่ยงของการใช้บริการ การเชื่อมต่อ หรือการเข้าถึงข้อมูลจากบุคคลภายนอกอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสถาบันการเงินสามารถอ้างอิงตามประกาศและแนวปฏิบัติของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Risk) ของสถาบันการเงิน และแนวปฏิบัติ เรื่อง การบริหารจัดการความเสี่ยงจากบุคคลภายนอก (Third Party Risk Management Guideline)

6.1 การใช้บริการ การเชื่อมต่อ หรือการเข้าถึงข้อมูลจากบุคคลภายนอก (Third Party)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	6.1.1.1 สถาบันการเงินมีนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Security Policy) ซึ่งครอบคลุมถึงการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่เกิดจากการใช้บริการ การเชื่อมต่อ หรือการเข้าถึงข้อมูลจากบุคคลภายนอก 6.1.1.2 สถาบันการเงินสามารถระบุกระบวนการทางธุรกิจที่สำคัญที่มีการใช้บริการ การเชื่อมต่อ หรือการเข้าถึงข้อมูลจากบุคคลภายนอกได้ 6.1.1.3 สถาบันการเงินมี Network and System's Data Flow Diagram ที่แสดงถึงรายละเอียด Data Flow และการใช้บริการ การเชื่อมต่อ หรือการเข้าถึงข้อมูลจากบุคคลภายนอกอย่างชัดเจน โดยได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ 6.1.1.4 สถาบันการเงินทบทวนและปรับปรุง Network and System's Data Flow Diagram การใช้บริการ การเชื่อมต่อ หรือการเข้าถึงข้อมูลจากบุคคลภายนอกให้เป็นปัจจุบันอย่างน้อยปีละครั้ง และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง 6.1.1.5 สถาบันการเงินจัดเก็บ Network and System's Data Flow Diagram การใช้บริการ การเชื่อมต่อ หรือการเข้าถึงข้อมูลจากบุคคลภายนอกไว้เป็นความลับและมีการควบคุมการเข้าถึงอย่างเข้มงวด 6.1.1.6 สถาบันการเงินมีกระบวนการติดตามและทดสอบความพร้อมใช้ (Availability) ของการเชื่อมต่อหลักและการเชื่อมต่อสำรองกับบุคคลภายนอกทุกรายเป็นประจำ 6.1.1.7 สถาบันการเงินกำหนด Security Control เพื่อตรวจจับและป้องกันการบุกรุกผ่านการเชื่อมต่อระบบเครือข่ายของบุคคลภายนอกอย่างรัดกุมเพียงพอและมีการสอบทาน Security Control อย่างสม่ำเสมอ 6.1.1.8 การเปลี่ยนแปลงการใช้บริการ การเชื่อมต่อ หรือการเข้าถึงข้อมูลจากบุคคลภายนอกต้องผ่านกระบวนการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงที่สถาบันการเงินกำหนด

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Intermediate	6.1.1.9 สถาบันการเงินนำข้อมูลจากทะเบียนรายการทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมาจัดทำ Diagrams ที่แสดงถึงการจัดเก็บข้อมูล (Data Repositories) การไหลผ่านของข้อมูล (Data Flow) และโครงสร้างระบบเครือข่าย (Network Infrastructure) ของการใช้บริการ การเชื่อมต่อ หรือการเข้าถึงข้อมูลจากบุคคลภายนอก
Advanced	6.1.1.10 สถาบันการเงินมีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับบุคคลภายนอกที่ให้บริการ สถาบันการเงิน เพื่อร่วมกันพัฒนาปรับปรุงการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการใช้บริการ การเชื่อมต่อ หรือการเข้าถึงข้อมูลจากบุคคลภายนอกอย่างต่อเนื่อง

6.2 การบริหารจัดการบุคคลภายนอก (Third Party Management)

6.2.1 การบริหารจัดการสัญญา

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	6.2.1.1 สถาบันการเงินจัดทำสัญญากับบุคคลภายนอกของสถาบันการเงิน โดยมีการระบุข้อกำหนดในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่บุคคลภายนอกต้องปฏิบัติไว้ในสัญญาอย่างชัดเจน ทั้งนี้ข้อกำหนดดังกล่าวต้องสอดคล้องตามนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่สถาบันการเงินกำหนด 6.2.1.2 สัญญาที่จัดทำกับบุคคลภายนอกต้องระบุถึงความรับผิดชอบในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลของสถาบันการเงินที่บุคคลภายนอกเป็นผู้ดูแล รับส่ง จัดเก็บ และประมวลผล 6.2.1.3 สัญญาที่จัดทำกับบุคคลภายนอกต้องระบุถึงความรับผิดชอบในการรับมือต่อเหตุการณ์ผิดปกติด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไว้อย่างชัดเจน 6.2.1.4 สัญญาที่จัดทำกับบุคคลภายนอกต้องระบุถึงแนวทางการรักษาความมั่งคงปลอดภัยสำหรับการส่งคืนข้อมูลสำคัญหรือการทำลายข้อมูลสำคัญในกรณีที่มีการยกเลิกสัญญา 6.2.1.5 สัญญาที่จัดทำกับบุคคลภายนอกของสถาบันการเงินมีการระบุสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายในกรณีที่บุคคลภายนอกไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดที่สถาบันการเงินกำหนดไว้ 6.2.1.6 สถาบันการเงินมีแนวทางรองรับกรณียกเลิกหรือยุติการใช้บริการ (Termination/Exit strategy) จากบุคคลภายนอกเพื่อลดความเสี่ยงด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของสถาบันการเงิน
Intermediate	6.2.1.7 สัญญาที่จัดทำกับบุคคลภายนอกมีการระบุบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคคลภายนอกในการรายงานช่องโหว่และเหตุการณ์ผิดปกติด้านความมั่นคงปลอดภัยแก่สถาบันการเงิน

6.2.2 การทำ Due Diligence

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	6.2.2.1 สถาบันการเงินกำหนดให้มีการประเมินการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ก่อนทำสัญญาว่าจ้างบุคคลภายนอก 6.2.2.2 สถาบันการเงินจัดเก็บและปรับปรุงรายชื่อบุคคลภายนอกให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

6.3 การติดตามความเสี่ยงของการใช้บริการ การเชื่อมต่อ หรือการเข้าถึงข้อมูลจากบุคคลภายนอกจากบุคคลภายนอก (Ongoing Monitor on Third Party Risk)

Maturity Level	ระบบการควบคุมที่พึงมี
Baseline	6.3.1.1 สถาบันการเงินประเมินการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของบุคคลภายนอกที่สำคัญอย่างสม่ำเสมอ 6.3.1.2 สถาบันการเงินสอบทานแผนรับมือจากเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ (Cyber Resilience Plan) ของบุคคลภายนอกที่สำคัญอย่างสม่ำเสมอ 6.3.1.3 สถาบันการเงินมีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการติดตามดูแลการเข้าถึงทาง Physical และ Logical จากบุคคลภายนอก 6.3.1.4 สถาบันการเงินจัดให้มีการตรวจสอบการบริหารจัดการบุคคลภายนอก เพื่อให้มั่นใจว่า สถาบันการเงินมีกระบวนการติดตาม รายงาน และแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ
Intermediate	6.3.1.5 สถาบันการเงินกำหนดขอบเขตและความถี่ในการติดตามการปฏิบัติงานตามระดับความเสี่ยงของบุคคลภายนอก 6.3.1.6 สถาบันการเงินระบุการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ เมื่อมีความจำเป็นต้องรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลที่ได้มาจากบุคคลภายนอก
Advanced	6.3.1.7 สถาบันการเงินมีการตรวจสอบ หรือสอบทานรายงานตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบหรือผู้เชี่ยวชาญภายนอก ที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ (เช่น SSAE 18 Type II SOC 2) เพื่อประเมินความเพียงพอของการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของบุคคลภายนอกที่สำคัญ เช่น ที่ให้บริการประมวลผล จัดเก็บ รับส่งข้อมูล 6.3.1.8 สถาบันการเงินมีการติดตามการเข้าถึงข้อมูลสำคัญ (Sensitive Data) จากบุคคลภายนอก ทั้งข้อมูลที่อยู่ในระบบของสถาบันการเงิน และระบบที่ใช้บริการจากบุคคลภายนอกให้เป็นไปตามหลักการให้สิทธิ์เท่าที่จำเป็น (Least Privilege)

อภิธานศัพท์

คำศัทพ์	คำอธิบาย
Cyber Resilience	หน่วยงาน Information Security Forum (ISF) แบ่งวิธีรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1. **Information Security** หมายถึง การรับมือกับภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อ Confidentiality, Integrity และ Availability โดยการรับมือกับภัยคุกคามนี้เรียกว่า **Known CIA** 2. **Cyber Security** คือ การรับมือกับภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงอื่น ที่นอกเหนือจาก CIA เช่น Authentication, Authorization การรับมือกับภัยคุกคามนี้เรียกว่า **Known non-CIA** 3. **Cyber Resillience** คือ การรับมือกับภัยคุกคามที่ไม่เคยพบมาก่อน ไม่สามารถทำนายได้ ไม่ชัดเจน หรือไม่คาดคิดมาก่อน เช่น การโจมตีแบบ Zero-day การรับมือกับภัยคุกคามนี้เรียกว่า **Unknown** 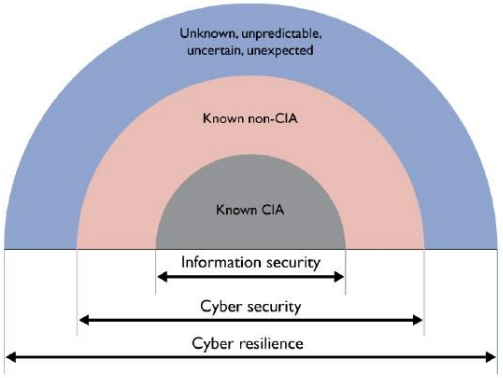 ดังนั้น **Cyber Resilience Management คือ แนวทางในการเตรียมความพร้อมในการรับมือต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ทั้งปัจจุบันและภัยในอนาคต ที่ไม่เคยพบมาก่อน ไม่สามารถทำนายได้ ไม่ชัดเจน หรือไม่คาดคิดมา โดยครอบคลุมตั้งแต่การกำกับดูแล การระบุความเสี่ยง การป้องกัน ตรวจจับ รับมือ และการบริหารจัดการความเสี่ยงจากบุคคลภายนอก**
การโจมตีในลักษณะ Multi-Faceted	ประเภทการโจมตีจากหลายช่องทางพร้อมๆกันโดยผู้ไม่ประสงค์ดีเช่น การโจมตีด้วย DDoS และ Account Takeover พร้อมกัน เป็นต้น

คำศัพท์	คำอธิบาย
การพิสูจน์ตัวตนแบบ Multi Factor Authentication	วิธีการพิสูจน์ตัวตนของผู้ทำรายการโดยใช้ปัจจัยมากกว่าหนึ่งอย่างประกอบกัน ซึ่งข้อมูลมี 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) Something You Know เช่น User ID และ Password เป็นต้น 2) Something You Have เช่น บัตรอนุมัติรายการ เป็นต้น 3) Something You Are เช่น ลายนิ้วมือ เป็นต้น
Cyber Drill	การจำลองสถานการณ์การโจมตีด้วยรูปแบบภัยคุกคามและเทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใช้งานคุ้นเคยและรู้วิธีการป้องกันรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ รวมถึงทดสอบการตอบสนองต่อเหตุการณ์ภัยคุกคามของฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร นอกจากนี้การจำลองสถานการณ์การโจมตีจะสามารถวัดผลความตระหนักด้านความมั่นคงปลอดภัยของผู้ใช้งานและช่วยลดจำนวนปัญหาด้านความมั่นคงขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
Cyber Resilience Testing	การทดสอบความสามารถในการเตรียมการ ต้านทาน ควบคุมสถานการณ์ และฟื้นฟูระบบให้คืนสู่สภาวะปกติโดยเร็ว หลังจากถูกโจมตีทางไซเบอร์ โดยครอบคลุมตั้งแต่การตรวจจับ การรายงานผู้บริหาร และการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ ครอบคลุมการทดสอบอย่างน้อย - Vulnerability Assessment (VA) และ Penetration Testing - Scenario-based Testing การทดสอบแผนการรับมือและกู้คืนจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ - Red team test เป็นทีมที่สร้างขึ้นมาจากบุคคลภายใน และ/หรือ ภายนอก ทำหน้าที่วางแผนการทดสอบ การดำเนินการทดสอบ และการควบคุมการทดสอบ
Cyber Resilience Plan	การวางแผนด้านความสามารถในการเตรียมการ ต้านทาน ควบคุมสถานการณ์ และฟื้นฟูให้คืนสู่สภาวะปกติโดยเร็ว หลังจากถูกโจมตีทางไซเบอร์
Defense in depth	เป็นยุทธศาสตร์ป้องกันภัยคุกคามรูปแบบหนึ่ง โดยมีการแบ่งการป้องกันเป็นหลายๆชั้น (Multi Layers) เพื่อใช้ป้องกันและบรรเทาการโจมตี หลักการดังกล่าวแบ่งออกเป็น 3 เรื่อง ได้แก่ 1. การควบคุมทางกายภาพ เช่น ระบบ CCTV รปภ. รักษาความปลอดภัย และการแบ่งเขตพื้นที่หวงห้าม เป็นต้น 2. การควบคุมทางเทคนิค เช่น การเข้ารหัสข้อมูล การแบ่งแยกระบบเครือข่าย (Network Segmentation) และการใช้ระบบควมคุม Active Directory 3. การควบคุมการบริหารจัดการ เช่น การกำหนดนโยบายและขั้นตอนการทำงาน เป็นต้น

คำศัทพ์	คำอธิบาย
Demilitarized Zone (DMZ)	ระบบเครือข่ายสื่อสารที่เป็นส่วนที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายสาธารณะภายนอก เช่น Internet โดยจะมีการติดตั้งระบบรักษาความปลอดภัยเอาไว้เพื่อป้องกันการบุกรุกจากภายนอกเข้ามาสู่ระบบเครือข่ายภายใน
Due Diligence	การประเมินและวิเคราะห์ศักยภาพของผู้ให้บริการทั้งภายในและภายนอกก่อนที่สถาบันการเงินจะดำเนินการคัดเลือกเพื่อใช้บริการ ซึ่งครอบคลุมถึง ศักยภาพทางด้านการเงิน ศักยภาพด้านประสบการณ์ เป็นต้น
Information Assurance	ทำหน้าที่ยืนยันความปลอดภัยของข้อมูล (CIA) ให้สอดคล้องตามนโยบายชั้นความลับของข้อมูลที่สถาบันการเงินกำหนด
Threat Intelligence	องค์ความรู้ที่ได้มาจากการวิเคราะห์และจัดการข้อมูลภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กร ครอบคลุมถึงลักษณะการโจมตี แนวโน้มที่จะเกิด และการวิธีการรับมือต่อภัยคุกคามนั้น
Tokenization	เป็นเทคโนโลยีที่ใช้ทดแทนข้อมูลเฉพาะที่เป็นความลับ เช่น การใช้ชุดตัวเลขสมมติแทนข้อมูลจริงบนเลขบัตรเครดิต เป็นต้น
Transaction Signing OTP	เป็นการสร้าง One time password (OTP) โดยใช้ข้อมูลจากการทำรายการ (Transaction) มาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดค่า OTP
Simulation Testing	การทดสอบหาช่องโหว่และเจาะระบบเสมือนจริง โดยจัดให้มีหน่วยงานทางธุรกิจและหน่วยงานเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการทดสอบ ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การทดสอบกระบวนการในการติดตาม การตรวจพบรายงานเมื่อเกิดเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ การแก้ไขปัญหาตามมาตรการที่กำหนดไว้ และการรายงานให้ผู้บริหารรวมถึงผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับมอบหมายรับทราบ ทั้งนี้ ในการกำหนดขอบเขตการทดสอบ สถาบันการเงินมีการนำข้อมูลจากการทำ Threat Intelligence มาใช้ประกอบการกำหนดสถานการณ์จำลอง (Scenario) และขอบเขตการทดสอบ เพื่อให้สะท้อนถึงความเสี่ยงภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นกับสถาบันการเงิน
Social Engineering	วิธีการหลอกลวงโดยใช้หลักการทางจิตวิทยาหลายรูปแบบ เพื่อให้เหยื่อเปิดเผยข้อมูล ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น การโทรศัพท์เข้ามาหลอกลวงเหยื่อเพื่อให้เปิดเผยข้อมูลสำคัญหรือหลอกล่อให้เหยื่อกระทำการตามที่ผู้ไม่หวังดีต้องการ การล่อลวงผ่านการเข้าใช้งานเว็บบอร์ด อีเมล หรือการแชท เป็นต้น
บุคคลภายนอก (Third Party)	บุคคลหรือนิติบุคคลภายนอก ซึ่งเป็นผู้ให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือเป็นผู้ที่มีการเชื่อมต่อกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการเงิน หรือเป็นผู้ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลสำคัญของสถาบันการเงินหรือข้อมูลของลูกค้าที่ควบคุมโดยสถาบันการเงินได้ โดยกรณีสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศให้รวมถึงสำนักงานใหญ่หรือสาขาอื่นในต่างประเทศที่เป็นนิติบุคคลเดียวกันด้วย ทั้งนี้ บุคคลภายนอกไม่ครอบคลุมถึงลูกค้าของสถาบันการเงิน

ตัวอย่างหัวข้อในรายการทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ทรัพย์สินสารสนเทศประเภทฮาร์ดแวร์ (Hardware)								
เลขทะเบียนทรัพย์สินสารสนเทศ	ประเภทฮาร์ดแวร์	ลักษณะการใช้งาน	ระดับความมั่นคงปลอดภัย (สูงสุด/สูง/ปานกลาง/ต่ำ)	ผู้เป็นเจ้าของฮาร์ดแวร์	ผู้ใช้งาน	ที่ตั้ง	วันที่เริ่มสัญญาบำรุงรักษา (ววว/ดด/ปปปป)	หมายเหตุ

ทรัพย์สินสารสนเทศประเภทซอฟต์แวร์ (Software)										
เลขทะเบียนทรัพย์สินสารสนเทศ	ชื่อซอฟต์แวร์	ผู้พัฒนา	จำนวนลิขสิทธิ์	ประเภทซอฟต์แวร์	รายละเอียดซอฟต์แวร์	ระดับความมั่นคงปลอดภัย (สูงสุด/สูง/ปานกลาง/ต่ำ)	ผู้เป็นเจ้าของซอฟต์แวร์	ที่เก็บซอฟต์แวร์	วันที่ลงทะเบียนซอฟต์แวร์	เลขทะเบียนทรัพย์สินฮาร์ดแวร์ (ใช้อ้างอิง)

ทรัพย์สินสารสนเทศประเภทข้อมูล (INF)								
เลขทะเบียนทรัพย์สินสารสนเทศ	ประเภทของข้อมูล	รายละเอียดของสารสนเทศ	ระดับความลับ	ระดับความมั่นคงปลอดภัย (สูงสุด/สูง/ปานกลาง/ต่ำ)	ผู้เป็นเจ้าของสารสนเทศ	ที่เก็บสารสนเทศ (ชื่อสถานที่)	เลขทะเบียนทรัพย์สินซอฟต์แวร์ (ใช้อ้างอิง)	หมายเหตุ

เอกสารอ้างอิง

- Framework for Improving Critical Infrastructure Cybersecurity ของ National Institute of Standards and Technology ซึ่งเป็นองค์กรที่กำหนดมาตรฐานด้านเทคโนโลยีในสหรัฐอเมริกา
- The Cyber Resilience Assessment Framwork ของ Hong Kong Monetary Authority ซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลสถาบันการเงินในฮ่องกง
- ISO27001:2013 Information technology - Security techniques – Information Security Management Systems – Requirement มาตรฐานด้านการจัดการความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ
- FFIEC Cybersecurity Assessment Tool

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

กรอบการประเมินความพร้อมการรับมือภัยคุกคามไซเบอร์

(Cyber Resilience Assessment Framework)

ภายใต้หลักเกณฑ์การกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
(Information Technology Risk Management) ของสถาบันการเงิน

สถาบันการเงินสามารถดาวน์โหลด Template ในรูปแบบ excel สำหรับประเมินความพร้อมการรับมือภัยคุกคามไซเบอร์ (Cyber Resilience Assessment Framework) ตาม link ดังต่อไปนี้

Template สำหรับการประเมินความพร้อมการรับมือภัยคุกคามไซเบอร์ (Cyber Resilience Assessment Framework)

ฝ่ายกำกับและตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
สายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน

เทอดพงษ์ เปล่งศิริวัฒน์	0-2283-5827	Email : TerdponP@bot.or.th
ปฐมพงศ์ สว่างวงศ์ธรรม	0-2283-6576	Email : Pathomps@bot.or.th
สุรัติ ทังสุภูติ	0-2283-6597	Email : SuratTu@bot.or.th

คำถาม – คำตอบแนบท้าย
กรอบการประเมินความพร้อมด้าน Cyber Resilience
(Cyber Resilience Assessment Framework, CRAF)
ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2562

ข้อ	ประเด็นคำถาม	แนวคำตอบ
ขอบเขตการประเมินตามกรอบการประเมินความพร้อมด้าน Cyber Resilience		
1.	การรายงานผลการประเมิน CRAF กำหนดให้รายงานผลเป็นประจำทุกปี ภายใน 30 วัน นับจากวันที่ 31 ธันวาคมของปีที่ประเมิน ให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทยนั้น ในช่วงปีแรกสถาบันการเงินอาจต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ และไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ได้ทันตามกำหนดเวลา สถาบันการเงินสามารถขอขยายเวลาในการรายงานผลการประเมินดังกล่าวได้หรือไม่	ธปท. รับทราบถึงข้อจำกัดดังกล่าวในการประเมินครั้งแรกปี 2562 ให้สถาบันการเงินรายงานผลการประเมินมายัง ธปท. **ภายใน 31 มีนาคม 2563** ทั้งนี้ในปีต่อ ๆ ไป ธปท. จะให้ สถาบันการเงินรายงานผลการประเมินมายัง ธปท. เป็นประจำทุกปี ภายใน **28 กุมภาพันธ์ของปีถัดไป**
2.	ความคาดหวังของ ธปท. ในเรื่อง 2.1) การมีส่วนร่วมของหน่วยงาน 2nd line และ 3rd line ในการประเมิน CRAF 2.2) ผู้ที่จะลงนามรับรองผลประเมินควรจะเป็นใคร ระดับใด	2.1) การประเมิน CRAF ครอบคลุมหน้าที่ของทั้งหน่วยงาน 1st line 2nd line และ 3rd line ตามขอบเขตงานและความรับผิดชอบที่มี ดังนั้น หน่วยงานที่ทำหน้าที่ 2nd line และ 3rd line จึงต้องมีส่วนร่วมประเมินในส่วนที่เกี่ยวข้อง 2.2) การรายงานผลให้ **(1) Head of IT Security หรือ Chief Information Security Officer (CISO) <u>และ</u>** **(2) ตัวแทนจาก 2nd line ที่ทำหน้าที่บริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือกำกับการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์** ลงนามรับรองผลการประเมินร่วมกัน กรณีที่ผู้ลงนามรับรองอยู่ต่างประเทศ สถาบันการเงินสามารถพิจารณาให้ผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานในประเทศไทยลงนามรับรองผลได้
3.	นิยามของเกณฑ์การประเมินผลในส่วนมาตรการการจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์	ธปท. แบ่งผลการประเมินเป็น 5 ระดับ โดยมีนิยามดังนี้ **1) Pass**ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทั้งหมด **2) Not Pass** ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทั้งหมด **3) Partially Pass** ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดบางส่วน

ข้อ	ประเด็นคำถาม	แนวคำตอบ
		4) Alternative Control ไม่มีการควบคุมที่พึงมีตามเกณฑ์ที่กำหนด แต่มีการควบคุมอื่นที่เทียบเท่าทดแทน **5) Not Applicable** ไม่ต้องประเมิน เนื่องจากเกณฑ์ที่กำหนดไม่เกี่ยวข้อง
4.	การประเมินผลในส่วนที่ 2 เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์และมาตรการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่พึงมี (maturity level) 4.1) ต้องประเมินทุกมาตรการหรือไม่ และ 4.2) ต้องมีเอกสารหรือข้อมูลประกอบการประเมินด้วยหรือไม่	4.1) ให้ประเมินตามระดับความเสี่ยงตั้งต้นด้านไซเบอร์ (Cyber inherent risk) ของสถาบันการเงิน เช่น สถาบันการเงินมีความเสี่ยงตั้งต้นอยู่ในระดับปานกลาง การประเมินต้องครอบคลุมในระดับ Baseline และ Intermediate เท่านั้น (สถาบันการเงินอาจพิจารณาประเมินระดับ Advanced เพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร) 4.2) สถาบันการเงินต้องให้เหตุผลประกอบผลการประเมินทุกข้อ ส่วนเอกสารอ้างอิงให้นำส่งเฉพาะผลการประเมิน Partially Pass และ Alternative Control เท่านั้น หรือตามที่ ธปท. ร้องขอ
5.	ความสอดคล้องของแนวทางการประเมินด้าน Cyber Resilience ของ ธปท. และ ก.ล.ต.	Cyber Resilience ของ ธปท. และ ก.ล.ต. มีกรอบหลักการและแนวทางในการประเมินสอดคล้องกันตามมาตรฐานสากลที่อ้างอิง คือ NIST Cybersecurity Framework เพื่อลดภาระและความซ้ำซ้อนให้กับสถาบันการเงินที่กำกับดูแล ธปท. และ ก.ล.ต. มีข้อตกลงให้มีการแลกเปลี่ยนผลการประเมินในส่วนที่ทดแทนกันได้
การประเมินระดับความเสี่ยงตั้งต้นด้านไซเบอร์ (Cyber Inherent Risk Assessment)		
เทคโนโลยีและการเชื่อมต่อ		
6.	ข้อ 1.2 จำนวน Public IP Address ของสถาบันการเงินที่เชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ซึ่งรวมถึง Public IP ที่เชื่อมต่อระหว่างสาขาและระบบเครือข่ายหลักของสถาบันการเงิน) กรณีที่ ระบบงานที่ประเทศไทยมีการบริหารจัดการ โดยการแยกระบบระหว่าง Intranet และ Internet ออกจากกัน จะถือว่าความเสี่ยงลดลงจากหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด หรือไม่	การประเมินในส่วนที่ 1 เป็นการประเมินความเสี่ยงตั้งต้นด้านไซเบอร์ของสถาบันการเงิน (Cyber Inherent Risk) โดยยังไม่คำนึงถึงการควบคุมที่มีอยู่ ดังนั้น จำนวน Public IP Address ของสถาบันการเงินที่เชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สะท้อนให้สถาบันการเงินเห็นถึงความเสี่ยงตั้งต้นที่สถาบันการเงินเผชิญจากการมีช่องทาง Public ที่มากขึ้นโดยยังไม่คำนึงถึงการควบคุมที่มี ซึ่งการบริหารจัดการระบบเครือข่าย โดยการแยกระบบระหว่าง Intranet และ Internet ออกจากกัน นั้นเป็นการควบคุม เพื่อให้ความเสี่ยงสุทธิลดลง ซึ่งจะนำไปประเมินในขั้นตอนการประเมินมาตรการควบคุมที่พึงมี (Maturity Level)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	แนวคำตอบ
7.	ข้อ 1.7 จากข้อ 1.6 ลักษณะการให้บริการที่สามารถเชื่อมต่อเข้าถึงเครือข่ายภายในหรือระบบงานภายในของสถาบันการเงินได้ กรณีที่สถาบันการเงินอนุญาตให้มีการเชื่อมต่อเครือข่ายภายในเฉพาะพนักงานที่ได้รับอนุญาตผ่านการเชื่อมต่อแบบ VPN ให้ถือว่าเป็นการเชื่อมต่อแบบ VPN-based ใช่หรือไม่	การประเมินในส่วนที่ 1 เป็นการประเมินความเสี่ยงตั้งต้นด้านไซเบอร์ของสถาบันการเงิน (Cyber Inherent Risk) โดยยังไม่คำนึงถึงการควบคุมที่มีอยู่ ดังนั้น ลักษณะการเชื่อมต่อเข้าถึงเครือข่ายภายในหรือระบบงานภายในของสถาบันการเงินจากอุปกรณ์ส่วนตัวของพนักงานหรือของสถาบันการเงินที่ลงทะเบียนสะท้อนให้สถาบันการเงินเห็นถึงความเสี่ยงตั้งต้นที่สถาบันการเงินเผชิญจากการที่สถาบันการเงินอนุญาตให้อุปกรณ์ส่วนตัวของพนักงานหรือของสถาบันการเงินที่ลงทะเบียนสามารถเข้าถึงเครือข่ายภายในหรือระบบงานภายในของสถาบันการเงินได้ โดยยังไม่คำนึงถึงการควบคุมที่มี ซึ่งการที่สถาบันการเงินอนุญาตให้เชื่อมต่อเครือข่ายภายในเฉพาะพนักงานที่ได้รับอนุญาตผ่านการเชื่อมต่อแบบ VPN ถือเป็นการควบคุมเพื่อให้ความเสี่ยงสุทธิลดลง ซึ่งจะนำไปประเมินในขั้นตอนการประเมินมาตรการควบคุมที่พึงมี (Maturity Level)
8.	ข้อ 1.8 ลักษณะการเข้าถึงเครือข่าย/ระบบงานของสถาบันการเงิน ในที่นี้หมายรวมถึงอุปกรณ์ส่วนตัว (bring your own device (BYOD)) ด้วยหรือไม่	ให้สถาบันการเงินนับรวมอุปกรณ์ทุกประเภทที่สามารถเข้าถึงเครือข่าย/ระบบงานของสถาบันการเงินได้
9.	ข้อ 1.9 จากข้อ 1.8 ลักษณะการให้บริการที่สามารถเชื่อมต่อกับเครือข่าย/ระบบงานของสถาบันการเงินได้ กรณีที่ลักษณะการเข้าถึงเข้าถึงระบบสำคัญที่ไม่ได้เชื่อมต่อโดยตรง แต่เป็นการเข้าถึงผ่าน software ที่มีการควบคุมการเข้าถึงระบบงาน ไม่ควรจัดระดับลักษณะการเข้าถึงในลักษณะดังกล่าวเป็นความเสี่ยงสูง	การประเมินในส่วนที่ 1 เป็นการประเมินความเสี่ยงตั้งต้นด้านไซเบอร์ของสถาบันการเงิน (Cyber Inherent Risk) โดยยังไม่คำนึงถึงการควบคุมที่มีอยู่ ดังนั้น ลักษณะการให้บริการที่สามารถเชื่อมต่อกับระบบงานที่สำคัญของสถาบันการเงินจากอุปกรณ์ทุกประเภท สะท้อนให้สถาบันการเงินเห็นถึงความเสี่ยงตั้งต้นที่สถาบันการเงินอนุญาตให้มีอุปกรณ์เชื่อมต่อเข้าถึงเครือข่ายภายในหรือระบบงานภายในของสถาบันการเงินได้ โดยยังไม่คำนึงถึงการควบคุมที่มี ซึ่งมีควบคุมการเข้าถึงระบบงานผ่าน software อื่น ถือเป็นการควบคุมเพื่อให้ความเสี่ยงสุทธิลดลง ซึ่งจะนำไปประเมินในขั้นตอนการประเมินมาตรการควบคุมที่พึงมี (Maturity Level)

ข้อ	ประเด็นคำถาม	แนวคำตอบ
10.	ข้อ 1.10 จำนวนองค์กรภายนอกที่มีการเชื่อมต่อกับเครือข่ายของสถาบันการเงิน การนับจำนวนดังกล่าวรวมถึงการเชื่อมต่อในลักษณะ private link หรือไม่	ให้สถาบันการเงินนับจำนวนองค์กรภายนอกที่มีการเชื่อมต่อกับเครือข่ายของสถาบันการเงินในทุกช่องทาง ทุกประเภท ทุกรูปแบบของการเชื่อมต่อ
11.	ข้อ 1.15 จำนวนระบบงานสำคัญที่สถาบันการเงินพัฒนาขึ้นเอง หรือสถาบันการเงินปรับแต่ง (customize) จากระบบงานของ vendor และเชื่อมต่อกับระบบงานภายใน โดย คำจำกัดความ “ระบบงานสำคัญ” หมายถึงอะไร	ด้วยความสำคัญของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละสถาบันการเงินมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน ดังนั้น สถาบันการเงินควรกำหนดหลักเกณฑ์หรือใช้หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วในการจัดลำดับความสำคัญของระบบงาน
12.	ข้อ 1.16 การนับจำนวนระบบงานสำคัญที่ vendor พัฒนาให้และเชื่อมต่อกับระบบงานภายในของสถาบันการเงิน การนับจำนวนข้างต้น ให้นับรวมถึงจำนวนระบบงานสำคัญที่บริษัทแม่ในต่างประเทศพัฒนาระบบงานให้สถาบันการเงินใช้งานโดยไม่มีการปรับปรุงเพิ่มเติม (customize) หรือไม่	นับระบบงานสำคัญเฉพาะที่ผู้ให้บริการภายนอกพัฒนาให้และเชื่อมต่อกับระบบงานภายในของสถาบันการเงิน โดยไม่รวมถึงระบบงานที่บริษัทแม่ในต่างประเทศเป็นผู้พัฒนาระบบงานให้
13.	ข้อ 1.21 จำนวนอุปกรณ์เครือข่าย ได้แก่ router, switch, firewall, IPS/IDS หรืออุปกรณ์ที่เทียบเท่า การนับจำนวนข้างต้นให้นับรวมถึงอุปกรณ์เครือข่ายสำรอง หรือไม่	นับรวมถึงอุปกรณ์เครือข่ายชุดสำรองเฉพาะที่มีการเปิดใช้งานและเชื่อมต่อกับระบบงานของสถาบันการเงิน
14.	ข้อ 1.23 การใช้เทคโนโลยี Cloud Computing ในการประเมินตามกรอบฉบับนี้ กำหนดให้สถาบันการเงินประเมินระดับความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยี Cloud Computing อ้างอิงตามลักษณะการ deployment ว่าเป็น private cloud, hybrid cloud หรือ public cloud นั้น อาจทำให้การใช้บริการ Microsoft office 365 เข้าข่ายเป็น public cloud และจัดระดับเป็นความเสี่ยงสูง ซึ่งอาจไม่สะท้อนถึงความเสี่ยงที่แท้จริง	การประเมินความเสี่ยงตั้งต้นจากการใช้เทคโนโลยี Cloud Computing คำนึงถึงลักษณะ deployment เป็นหลัก เนื่องจากการใช้ public cloud จะมีความเสี่ยงตั้งต้นที่กระทบต่อภัยไซเบอร์มากกว่า private cloud ดังนั้น แม้ว่าการใช้บริการ Microsoft office 365 เข้าข่ายเป็นระบบงานสนับสนุน แต่ก็อาจทำให้สถาบันการเงินมีความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้
ลักษณะผลิตภัณฑ์และการให้บริการ		

ข้อ	ประเด็นคำถาม	แนวคำตอบ
15.	ข้อ 3.9 จำนวนเทคโนโลยีสารสนเทศที่สถาบันการเงินนำมาใช้เป็นครั้งแรกในรอบ 12 เดือน การนับจำนวนข้างต้น ให้รวมถึง กรณีที่สถาบันการเงินนำเทคโนโลยี blockchain มาใช้ในการให้บริการ แต่เป็นเพียงการเข้าร่วมเป็นสมาชิกเท่านั้น หรือไม่	ให้นับรวมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ที่สถาบันการเงินนำมาใช้ในการให้บริการทุกรูปแบบ โดยการนับจำนวนให้เริ่มนับตั้งแต่สถาบันการเงินใช้เทคโนโลยีดังกล่าวทั้งในวงจำกัด (sandbox) และในวงกว้าง สำหรับกรณีการเข้าร่วมเป็นสมาชิกแต่ยังไม่มีการเข้าใช้หรือเชื่อมต่อระบบกับวงสมาชิก ไม่ต้องนับรวม
ลักษณะเฉพาะขององค์กร		
16.	ข้อ 4.3 จำนวนบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สถาบันการเงินใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก การนับจำนวนข้างต้น ให้รวมถึง จำนวนบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่บริษัทในกลุ่มธุรกิจการเงินเดียวกันในต่างประเทศใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก หรือไม่	นับรวม เฉพาะการใช้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจากบุคคลภายนอกที่สถาบันการเงินใช้บริการโดยตรงเท่านั้น
17.	ข้อ 4.6 สัดส่วนจำนวนพนักงานในสายงาน IT ของสถาบันการเงิน ที่ลาออกในระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา กรณีที่สถาบันการเงินมีจำนวนพนักงาน IT น้อย และเมื่อมีการลาออกเกิดขึ้นเพียงเล็กน้อย จะทำให้สัดส่วนการลาออกสูง ซึ่งอาจไม่สะท้อนถึงระดับความเสี่ยงที่แท้จริง	การที่มีจำนวนพนักงานด้าน IT น้อย ทำให้บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในแต่ละบุคคลมีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ดังนั้น หากพนักงานคนใดคนหนึ่งลาออก จะส่งผลกระทบกับงานทั้งหมดที่พนักงานท่านนั้นดูแลอยู่ซึ่งส่งผลให้ความเสี่ยงด้านไซเบอร์ของสถาบันการเงินเพิ่มมากขึ้น
18.	ข้อ 4.9 สัดส่วนจำนวน User PID ที่มอบให้แก่พนักงาน outsource หรือบุคคลภายนอกใช้งานต่อ user PID ทั้งหมดของธนาคาร การนับจำนวนข้างต้นให้นับอย่างไรในกรณีดังต่อไปนี้ (1) กรณีที่ outsource ได้รับ privileged ID รายครั้งตาม change (2) กรณีที่พนักงานที่ได้รับ privileged ID อยู่ต่างประเทศทั้งหมด ซึ่งทำให้ไม่สามารถทราบจำนวนที่แน่นอนได้	(1) ให้นับจำนวนรหัสผู้ใช้งาน privileged ID ที่ให้พนักงาน outsource หรือบุคคลภายนอกใช้งานในทุกกรณีไม่ว่าจะเป็นการมอบหมายเป็นรายครั้งหรือให้จัดเก็บไว้ถาวร (2) เจตนารมณ์ของการนับสัดส่วนจำนวน User PID ที่มอบให้แก่พนักงาน outsource หรือบุคคลภายนอกใช้งานต่อ user PID ทั้งหมดของสถาบันเงิน เพื่อให้สถาบันการเงินทราบว่า สถาบันการเงินมีความเสี่ยงจากการเข้าถึงระบบงานโดยใช้สิทธิ์สูงสุดจากพนักงาน outsource หรือบุคคลภายนอก ดังนั้น สถาบันการเงินควรทราบว่ามีการใช้ privileged ID จากบุคคลภายนอกในทุกกรณี
แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านไซเบอร์และมาตรการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่พึงมี (Maturity Level)		

ข้อ	ประเด็นคำถาม	แนวคำตอบ
การกำกับดูแล (Governance)		
19.	นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Security Policy) ครอบคลุมการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์กับองค์กรภายนอก (Cyber Threat Intelligence Sharing) องค์กรภายนอกดังกล่าวหมายถึงผู้ให้บริการ (Vendor) หรือไม่	องค์กรภายนอก หมายถึง ผู้ให้บริการภายนอก หน่วยงานกลาง หรือผู้ให้บริการ (Vendor) ที่สถาบันการใช้บริการ เพื่อให้สถาบันการเงินกำหนดแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสมในการป้องกัน ติดตาม และรับมือกับเหตุการณ์ทางไซเบอร์กับองค์ภายนอก
20.	การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ (cyber threat intelligence sharing) ต้องกำหนดอยู่ในนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Security Policy) หรือไม่	สถาบันการเงินสามารถกำหนดการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ (cyber threat intelligence sharing) อยู่ในนโยบายฉบับอื่นได้ โดยไม่จำเป็นต้องกำหนดอยู่ในนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Security Policy)
21.	สถาบันการเงินมีการตรวจสอบการประเมินการรับมือและความสามารถในการดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ (Cybersecurity Incident) หากสถาบันการเงินมีการทำ Cyber Drill ถือว่าสถาบันการเงินปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ หรือไม่	การตรวจสอบการประเมินการรับมือและความสามารถในการดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ (Cybersecurity Incident) เป็นการตรวจสอบกระบวนการการตอบสนองต่อเหตุการณ์และการกู้คืนระบบว่ามีความพร้อมเพียงพอต่อการรับมือและมีความสามารถในการดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องเมื่อเกิดเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ (Cybersecurity Incident) ทั้งนี้ การทำ Cyber Drill เป็นเพียงตัวอย่างการเตรียมความพร้อมแบบหนึ่งเท่านั้น
22.	สถาบันการเงินมีการอบรมเพื่อสร้างความรู้และความตระหนักด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ให้แก่บุคลากรในองค์กรและลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง และสามารถวัดผลได้ โดยการวัดผลดังกล่าวหมายถึงการวัดผลในด้านใด	การวัดผลดังกล่าว มุ่งเน้นประเมินความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของความเสี่ยงด้านไซเบอร์ของบุคลากรในองค์กรเป็นสำคัญ เพื่อให้มั่นใจว่ามีความเข้าใจและความพร้อมในการรับมือต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ สำหรับการวัดผลของลูกค้านั้น ขึ้นอยู่กับการพิจารณาในการดำเนินการเพิ่มเติมของแต่ละสถาบันการเงิน
23.	สาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศหรือธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ สามารถใช้โครงสร้างกรรมการ การกำหนดกลยุทธ์ นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้าน IT การใช้ระบบ	สาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ หรือธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศสามารถใช้โครงสร้างกรรมการการกำหนดกลยุทธ์ นโยบายการบริหารความเสี่ยง

ข้อ	ประเด็นคำถาม	แนวคำตอบ
	เทคโนโลยีสารสนเทศ และผลการตรวจสอบจากธนาคารพาณิชย์แม่ในต่างประเทศ ได้หรือไม่	ด้าน IT การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และผลการตรวจสอบจากธนาคารพาณิชย์แม่ในต่างประเทศได้
การป้องกันความเสี่ยง (Protection)		
24.	สถาบันการเงินติดตั้งอุปกรณ์ในการตรวจจับและปิดกั้นการโจมตีหรือการบุกรุกโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น Intrusion Detection หรือ Prevention System (IDS/IPS) ครอบคลุมถึงการเชื่อมต่อกับองค์กรภาครัฐ หรือไม่	สถาบันการเงินควรติดตั้งอุปกรณ์ในการตรวจจับและปิดกั้นการโจมตีหรือการบุกรุกโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น Intrusion Detection หรือ Prevention System (IDS/IPS) ครอบคลุมถึงการเชื่อมต่อกับบุคคลภายนอกทุกประเภท เพื่อให้สถาบันการเงินพร้อมสำหรับการป้องกันความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจก่อให้เกิดการหยุดชะงักในการให้บริการของสถาบันการเงิน
25.	สถาบันการเงินต้องทำ File Integrity Check ทุก file กับ server ที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายสาธารณะเป็นประจำ หรือไม่	สถาบันการเงินควรทำ File Integrity Check กับ server ที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายสาธารณะสำหรับการดำเนินการ จะดำเนินการกับทุก file หรือเฉพาะ file ที่มีนัยสำคัญ ขอให้พิจารณาให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของเครื่อง server หรือ file นั้น ๆ
26.	สถาบันการเงินใช้วิธีการพิสูจน์ตัวตนแบบ Multifactor เช่น การใช้ Tokens, Digital Certificates เป็นต้น ในการพิสูจน์ตัวตนของบัญชีผู้ใช้งานที่มีสิทธิ์สูงสำหรับงานที่มีความเสี่ยงตามที่สถาบันการเงินกำหนด (Tier 1,2) ดังนั้น ระบบงานที่เป็น Tier 1,2 ตามที่กำหนดข้างต้นธนาคารแห่งประเทศไทยใช้หลักเกณฑ์ใดในการอ้างอิง	เนื่องจากความสำคัญของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละสถาบันการเงินที่มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน ดังนั้น สถาบันการเงินควรใช้หลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญของระบบงาน Tier 1,2 ตามที่สถาบันการเงินกำหนด
27.	สถาบันการเงินเข้ารหัสข้อมูลลับทุกครั้งในขณะรับส่งผ่านเครือข่ายสาธารณะหรือเครือข่ายที่ไม่น่าเชื่อถือ เช่น Internet เป็นต้น สถาบันการเงินเข้ารหัสข้อมูลลับ เฉพาะข้อมูล Confidential หรือข้อมูลความเสี่ยงสูง ถือว่าสถาบันการเงินปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือไม่	การเข้ารหัสข้อมูลลับ สถาบันการเงินสามารถพิจารณาตามระดับชั้นความลับข้อมูล โดยอาจอ้างอิงจากหลักเกณฑ์การจัดชั้นความลับของข้อมูล (information classification) ของสถาบันการเงิน
28.	สถาบันการเงินจัดทำเอกสารรายละเอียดคุณสมบัติทางเทคนิค (Technical Specification) ให้ครอบคลุมการควบคุมการรักษาความปลอดภัย (Security Control)	สถาบันการเงินควรจัดทำเอกสารรายละเอียดคุณสมบัติทางเทคนิค (Technical Specification) ให้ครอบคลุมทุกระบบงาน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าระบบงานทุกระบบได้มีการพิจารณาถึงมาตรการการควบคุมการรักษาความปลอดภัยอย่างรัดกุม

ข้อ	ประเด็นคำถาม	แนวคำตอบ
	เฉพาะระบบงานที่มีนัยสำคัญ เพียงพอหรือไม่	และสอดคล้องตามระดับความเสี่ยงของสถาบันการเงิน
การตรวจจับ (Detection)		
29.	สถาบันการเงินจัดทำ Penetration Testing ครอบคลุมระบบงานที่เชื่อมต่อกับภายนอกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยผู้เชี่ยวชาญ และมีการรายงานไปยังผู้ที่รับผิดชอบ เพื่อดำเนินการแก้ไขหรือปิดช่องโหว่อย่างเหมาะสม หากสถาบันการเงินไม่มีระบบงานที่เชื่อมต่อกับภายนอกจำเป็นต้องทำ Penetration Testing หรือไม่	หากสถาบันการเงินไม่มีระบบงานที่เชื่อมต่อกับภายนอกไม่จำเป็นต้องจัดทำ Penetration Testing อย่างไรก็ดี การทำ Penetration Testing และการตรวจสอบช่องโหว่อย่างสม่ำเสมอแม้จะไม่ใช่กับระบบที่มีการเชื่อมต่อกับภายนอก เป็นการช่วยลดความเสี่ยงและปิดจุดอ่อนของระบบงานจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้
30.	หากสถาบันการเงินมีกระบวนการการควบคุมค่าเวลาของเครื่องแม่ข่าย ระบบงาน อุปกรณ์เครือข่ายสื่อสาร ให้ตรงกับเครื่องเซิร์ฟเวอร์ Network Time Protocol: NTP จากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ ในรูปแบบ manual เป็นประจำทุกเดือน ถือว่าสถาบันการเงินปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ หรือไม่	สถาบันการเงินต้องมั่นใจได้ว่า เครื่องแม่ข่าย ระบบงาน อุปกรณ์เครือข่ายสื่อสารของสถาบันการเงินมีการอ้างอิงเวลาที่ตรงกัน ดังนั้นการกำหนดความถี่หรือวิธีการในการ sync เวลาระหว่างเครื่องเซิร์ฟเวอร์ Network Time Protocol ขึ้นอยู่กับกระบวนการภายในของแต่ละสถาบันการเงิน
31.	สถาบันการเงินมีกระบวนการหรือระบบที่สามารถเฝ้าระวังหรือติดตามพฤติกรรมการเข้าใช้งานระบบของพนักงานและบุคคลภายนอก (3rd Party) รวมถึงแจ้งเตือนผู้ที่รับมอบอำนาจอัตโนมัติ เมื่อมีพฤติกรรมที่น่าสงสัย หากสถาบันการเงินมีกระบวนการการเฝ้าระวังหรือติดตามพฤติกรรมการเข้าใช้งานระบบของพนักงานและบุคคลภายนอก แต่ไม่สามารถแจ้งเตือนแบบอัตโนมัติ (Automatic Notification) ถือว่าสถาบันการเงินปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ หรือไม่	ปัจจุบันภัยคุกคามทางไซเบอร์มีความซับซ้อน มีรูปแบบหลากหลายและมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างมาก ดังนั้นการมีกระบวนการหรือระบบ ที่สามารถเฝ้าระวังหรือติดตามพฤติกรรมการเข้าใช้งานระบบของพนักงานและบุคคลภายนอก (3rd Party) รวมถึงแจ้งเตือนผู้ที่รับมอบอำนาจอัตโนมัติ เป็นสิ่งที่สถาบันการเงินควรพิจารณาดำเนินการเพื่อให้จะสามารถรับมือต่อภัยคุกคามได้อย่างทันท่วงทีและสอดคล้องตามระดับความเสี่ยง
32.	สถาบันการเงินมีระบบในการติดตามและแจ้งเตือน เมื่อพบรายการการนำเงินออกจากบัญชีลูกค้าที่ผิดปกติ โดยมีการแจ้งเตือนให้ลูกค้ารับทราบก่อนหรือหลังการทำธุรกรรมดังกล่าวทันที จำเป็นต้องทำเฉพาะกับสถาบันการเงินที่มี ATM เท่านั้น หรือไม่	สถาบันการเงินควรมีระบบในการติดตามและแจ้งเตือนให้ครอบคลุมทุกช่องทางการให้บริการที่สำคัญ โดยเฉพาะเมื่อพบรายการหรือธุรกรรมที่ผิดปกติ
33.	สถาบันการเงินจำเป็นต้องมีส่วนร่วมการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้าน Cyber Threat	สถาบันการเงินควรพิจารณาเข้าไปมีส่วนร่วมการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้าน Cyber Threat Intelligence

ข้อ	ประเด็นคำถาม	แนวคำตอบ
	Intelligence ที่จัดตั้งโดยสมาคมธนาคารไทย หรือไม่	ที่จัดตั้งโดยสมาคมธนาคารไทย เพื่อให้ภาคการเงินของประเทศไทยมีความเข้มแข็ง และการเพื่อให้เกิดแลกเปลี่ยนข้อมูลด้าน Cyber Threat ที่เป็นประโยชน์ โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมอาจจะมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การเข้าร่วมเป็นสมาชิก หรือเข้าร่วมเสวนาแลกเปลี่ยนในการประชุมหรือการสัมมนาต่างๆ
การตอบสนองต่อเหตุการณ์และการกู้คืนระบบ (Response and Recovery)		
34.	สถาบันการเงินจำเป็นต้องมีการทบทวนแผนฉุกเฉินที่รองรับภัยคุกคามและตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติทางไซเบอร์ โดยคำนึงถึงเหตุการณ์ความเสียหายครอบคลุมสถานการณ์จำลองต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น โดยอย่างน้อยควรครอบคลุมเหตุการณ์ ดังนี้ (1) ระบบงานสำคัญที่ศูนย์คอมพิวเตอร์หลักและศูนย์สำรองไม่สามารถใช้งานได้พร้อมกัน และ (2) ข้อมูลจริงและข้อมูลชุดสำรองไม่สามารถใช้งานได้ หรือไม่	สถาบันการเงินควรคำนึง กำหนดและทบทวนแผนฉุกเฉิน ให้ครอบคลุมถึงสถานการณ์ต่างๆ โดยเฉพาะกรณี worst case เพื่อให้มีการเตรียมพร้อมทั้งด้านระบบ กระบวนการ การสื่อสาร และการรับมือหากเกิดเหตุการณ์ขึ้นจริง โดยการทดสอบอาจทดสอบในรูปแบบที่เหมาะสมและความพร้อมของแต่ละสถาบันการเงิน เช่น การทดสอบในลักษณะ table top
การบริหารความเสี่ยงจากบุคคลภายนอก (Third Party Risk Management)		
35.	คำจำกัดความ “บุคคลภายนอก” ตามกรอบการประเมินความพร้อมการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ หมายถึงบุคคลใดบ้าง	คำจำกัดความ “บุคคลภายนอก” ให้อ้างอิงตามประกาศและแนวปฏิบัติของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Risk) ของสถาบันการเงิน และแนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การบริหารความเสี่ยงจากบุคคลภายนอก (Third Party Risk Management Guideline) โดยหมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลภายนอกซึ่งเป็นผู้ให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือเป็นผู้ที่มีการเชื่อมต่อกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการเงิน หรือเป็นผู้ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลสำคัญของสถาบันการเงินหรือข้อมูลของลูกค้าที่ควบคุมโดยสถาบันการเงินได้ โดยกรณีสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศให้รวมถึงสำนักงานใหญ่หรือสาขาอื่นในต่างประเทศที่เป็นนิติบุคคลเดียวกันด้วย ทั้งนี้ บุคคลภายนอกไม่ครอบคลุมถึงลูกค้าที่ใช้ผลิตภัณฑ์และบริการของสถาบันการเงิน

ข้อ	ประเด็นคำถาม	แนวคำตอบ
36.	สถาบันการเงินจำเป็นต้องกำหนดให้มีการดำเนินการประเมินการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ก่อนทำสัญญาว่าจ้างบุคคลภายนอก รวมถึงการจัดทำสัญญากับบุคคลภายนอก จำเป็นต้องระบุทุกสัญญาหรือไม่	เจตนารมณ์ของการกำหนดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงจากบุคคลภายนอก เช่น การประเมินการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ก่อนทำสัญญาว่าจ้างบุคคลภายนอก รวมถึงการจัดทำสัญญากับบุคคลภายนอก เพื่อให้สถาบันการเงินมั่นใจว่า ผู้ให้บริการภายนอกควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ รวมถึงความสามารถในการให้บริการทั้งในภาวะปกติและไม่ปกติ อย่างไรก็ดี ในกรณีที่สถาบันการเงินมีการเชื่อมต่อกับบุคคลภายนอกบางประเภท (เช่น หน่วยงานภาครัฐ ระบบชำระเงินกลาง เป็นต้น) อาจไม่สามารถกำหนดการควบคุมได้ตามที่กำหนดในกรอบการประเมินความพร้อมด้าน Cyber Resilience สถาบันการเงินควรพิจารณาการควบคุมอื่นทดแทน โดยให้สอดคล้องตามรูปแบบและความเสี่ยงที่เกี่ยวเนื่องกับการใช้บริการแต่ละประเภท

ฝ่ายกำกับและตรวจสอบความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
โทร. 0-2283-6347